

Ligt ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Café's en Leesinrichtingen, zoowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang”.

Opgericht door Kolonel E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.

KANTOREN:

HOOFDBESTUUR. HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
WACHTINGDIENST TELEF. 4519. POSTGIRO 14574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD”
HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 4519. - POSTGIRO 14574

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederland tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 4519. Postgiro 14574, in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenwoordiger te DJOKDJA, Mr. K. FAUSER. Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 20. Tel. Interc. 1987*. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie” en gezonden aan de Presidente: HEERENGRACHT 7, DEN HAAG.

Fa. Wed. A. VAN GEMERT & Zn. - Havana-Sigarenfabrieken-BEST (N.-Br.), Holland

EENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

Het succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door onze sigaren rechtstreeks te verkoopen aan de Verbruikers en dat wij door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook vele bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan familieleden of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het idee gebracht aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op dezelfde wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. Al onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door ons tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn, daar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de winsten, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker ten goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 %. Nog belangrijker is zulks voor H.H. Rookers in Ned.-Indië, daar niet alleen Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), doch ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men

zelf z'n sigaren rechtstreeks gaat importeerden. Door Uwe benoemde sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden. Blijvende relaties te winnen is ons doel en garandeeren wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventueele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

HOUD: De Tentoonstellingsplannen der Afdeeling Apeldoorn. — Het Museum ten bate van het Onderwijs te 's-Gravenhage. — Regeeringsjubileum H. M. de Koningin. — Reorganisatie van de Ned. Staatsloterij. — Tentoonstelling van Bataksche Weefsels. — Ingezonden. — Persoverzicht uit de Ind. Bladen en Tijdschriften. Uit de Eur. Pers. Uit de Ind. Pers. — Uit de Chin. Pers. — Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verre Vreemden. — Meded. — Mutaties van 11 tot 18 April 1923.

PIERRE MATVELD
COIFFEUR POUR DAMES
Nouveauté Parfums espagnols
„Myrurgia”
PASSAGE 13 - LA HAYE - TEL. 1606

Volgt de uitslagen van alle belangrijke ritten door de heele wereld;
Vraagt de meening van onbevooroordeelde deskundigen
en Gij koopt zonder twijfel een
Harley-Davidson

In alle voornamste plaatsen van Holland en Koloniën
Agenten en Service.

met ons land buiten Europa, en liefde te kweken en belangstelling te wekken. Dat dit noodig is en goed vindt iedereen. Maar dan moet er ook iets gedaan worden.

Het bestuur van de afdeeling Apeldoorn is van meening, dat de „lezingen met lichtbeelden” eens afgewisseld moeten worden door wat anders. Dat het woord en beeld eens vervangen moet worden door de voorwerpen, door de aanschouwing van de alledaagsche dingen en van de kunstvoortbrengselen, door overzichtelijke kaarten, door, laat 't zijn een oppervlakkige kennismaking, met 't geen er over Indië verschijnt. Een tentoonstelling dus, een populaire tentoonstelling, met 'n eenvoudigen, makkelijken catalogus en nog veel meer.

En hoe ver zijn we nu met ons plan? In 't kort zoover: 18 (achttien) menschen hebben toegezegd

INDISCHE UITRUSTINGEN
VOORDEELIGST ADRES:
AU BON MARCHÉ
A. DE VRIES & ZONEN
AMSTERDAM
ROTTERDAM
DEN HAAG
UTRECHT
BAARN

Fa B. SCHOEMAKER
WESTEINDE 29 DEN HAAG TEL. H. 3852
Engelsche Kleermakerij
... Bontwerkers ...
Complete Militaire Indische Uitrustingen

Voor de Tropen

is het beroemde merk

„His Master's Voice”

GRAMOPHONES en PLATEN onmisbaar! De grootste Componisten: PUCCINI, LEONCAVALLO, MASCAgni, REIJER, SAINT-SAËNS, EDWARD ELGAR, MASSENET, enz. raden U in hunne attesten aan, uitsluitend DIT merk aan te schaffen als het hoogst begaafde kunstwerk der volmaaktheid.

De grootste Artisten op vocaal en instrumentaal gebied verleen hunne medewerking.

ALLEENVERKOOP te 's-Gravenhage bij
WILLEM SPRENGER

Agent der Gramophone Comp. Ltd.
PASSAGE 46 TEL. H. 3778

De Tentoonstellingsplannen der Afdeeling Apeldoorn.

„Men meende dat Apeldoorn, dat toch zoovele vermogende oud-Ind.-gasten telt, de rest (van het garantiefonds) nog wel zou kunnen fourneeren.....”

(Uit een brief van 't H.B. aan de afd. Apeldoorn.)

Het is ieders plicht mede te werken om over de goede punt van dezen malaise-tijd heen te komen. Het is alleen over de materiele, doch vooral ook over de geestelijke slaptes. De lust tot werken, die niet de eerste plaats vraagt naar den uitslag, doch naar 't doel, moeten we weer terugkrijgen. Dit moet ook voor het vereenigingsleven van „Oost en West” met haar doel: bekendheid te bevorderen

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
VAN

Jansens & Tilanus
FRIEZENVEEN

Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & Co Magazijn „de Prijslijst“
DEN HAAG.
Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
Prijscourant op aanvraag gratis.

Firma A. NIJLAND - Almelo
FABRIEK VAN WITTE GOEDEREN
levert U doelmatige
UITZETTEN EN UITRUSTINGEN
Wij leveren ook bij elke hoeveelheid
BED-, TAFELINNENS, HUISSH. GOEDEREN, ENZ.
Zichtzendingen ook naar de Tropen op iedere
aanvraag franco.

Magazijn van
Heerenhoeden en Pelterijen
EDUARD PELGER
Prinsestraat 35 - Den Haag
Telefoon 3902

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES“
Telefoon M. 2739 Postrekening 69868
Weimarstraat 63, Den Haag.

In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen
3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. M.

Moderne inrichting, voldoende aan
de hoogste eischen van hygiëne
en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden

Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip-
of Douchebaden op voordeelige voorwaarden.

Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.

Naamlooze Vennootschap
Luxe-Auto Verhuuronderneming
voorheen P. J. JANSEN
Eenig adres: **Koninginnegracht 1°.**
(over Hoofd-Ingang Dierentuin)
te 's-Gravenhage.
Men lette op de Tel.-Nos. H 251 en H 252

Auto's voor Trouwgelegenheden
en Maand-Auto's

Dag en Nacht geopend

P. HOFLAND - DEN HAAG

Woning-Inrichter
Behanger - Stoffeerder

SLEEDOORNSTRAAT 66 - TEL. M. 5369 - POST-GIRO 65938

gratis allerlei voorwerpen te willen afstaan. Negen daarvan hebben hun opgaven ingezonden met in totaal 279 voorwerpen, met een opgegeven verzekeringswaarde van ± f 1350.—. Voor 't garantiefonds is f 100.— toegezegd door particulieren, waarvan acht lid zijn van onze afdeling. Dat kan toch beter! Wij mogen toch niet veronderstellen, dat de liefde van de oud-Indischgasten in Apeldoorn beneden het vriespunt is gedaald? En evenmin, dat er buiten die 8 niet anderen zijn, die werkelijk voelen voor dit plan, vooral voor het doel er van!

Daarom zullen we nog eens 'n poging wagen op korten termijn, om ons garantiefonds zoodanig aangevuld te krijgen en door andere maatregelen het slagen zooveel mogelijk te verzekeren, dat we met een minimum van kosten toch behoorlijk voor den dag komen en iets leerzaam en aantrekkelijks te genieten kunnen geven.

Zeg nu niet, ik kan toch niets doen, doch doe wat ge kunt. Werkt u over 't doode punt heen. Wij zullen nogmaals circulaire rondzenden en wij verwachten nog, dat die op tijd zullen beantwoord worden, zoodat wij regelmatig kunnen voortwerken. En spreek er ook eens over met uw kennissen, maar vooral, versterkt het garantiefonds; den arbeid en de zorg hebben wij er gaarne voor over.

Hebt ge voorwerpen, die ge bovendien voor de verloting wilt afstaan, gaarne zullen we uw lijstje ontvangen. Wilt ge ons helpen toezicht te houden of wilt ge u beschikbaar stellen voor de verkoopafdeling, laat 't ons s.v.p. weten; hebt ge een vitrine of kastje te missen om kostbare voorwerpen in te exposeeren, 't zal ons zeer welkom zijn. Maar hoofdzaak is: doe wat, laat 't ons weten en versterkt het garantiefonds

Alle vragen en opgaven, enz. betreffende de tentoonstelling en betreffende de vereniging „Oost en West“ gelieve u schriftelijk te richten tot den secretaris der afdeling, J. C. Baars, Tuinstraat 60. Niet dadelijk krijgt ge misschien antwoord, doch wel wordt alles direct genoteerd.

Het Bestuur der Afdeling Apeldoorn.

Het Museum ten bate van het Onderwijs te 's-Gravenhage.

Belangstelling, als zoodanig, is den mensch aangeboren. Ze is een veelal sluimerende gave, welke, om tot haar recht te komen, moet worden aangewakkerd. Op de wijze hoe, komt het aan.

Uit den tijd komen alle dingen. Wie een vergelijking zou maken tusschen de methode — „an sich“, al weer — waarop vóór een eeuw nog de jeugd werd onderricht en die, welke in onze dagen toepassing vindt, zou de cultuur in hare altijdurende beweging op haar best zien. In dat tijdsverloop heeft de „Boom der kennis“ andere loten voortgebracht, nieuwe wortels geschoten, welke de oude, verdrorde, hebben verdrongen en alzoo dien boom een gansch ander aanzien gegeven. Perpetuum mobile. En zoo dan staat thans het onderwijs op de scholen, tot vóór kort gebonden aan de doode letter van het woord alleen — Prometheus aan de rots — in het teeken van vrijwording door het machtige middel der aanschouwelijke voorstelling, waarbij oog en daardoor verstand, met een kostelijk geschenk worden verrijkt.

Oude Hagenaars herinneren zich nog wel de Hekkelaan, de jongere niet en bij het hooren van de benaming leest men het hen van 't gelaat: wabliet? nooit van gehoord. In de wisseling der tijden is het die laan — zonder boomen — niet te best vergaan. Eertijds van enig aanzien, is ze nu geworden, door de uitbreiding der stad en de wijze, waarop die heeft plaats gehad, een achter-af, een volksbuurt. Der dingen loop. Het stadsaspect verandert met den dag en men ziet het voor oogen.

ERNEST CASSUTTO TANDARTS

(Lid van de Vereniging „Oost en West“)
Assistent: A. LATERMANN, Tandarts
Prins Mauritsplein 3
Telefoon SCH. 61 (Voeger Fred. Hendriklaan)
Spreekuren: alle werkdagen 9-11 en 1-3
LAGE VASTE tarieven

P. H. MALTA Pansier-straat 33 SCHEVENINGEN

Motor- en
Rijwielhandel

Reparatie-
Inrichting

MOFFELEN EN NIKKELEN ZEER BILLIJK

Groote en breede verkeersbanen worden getrokken, die eeuwenoude gedeelten, welke de kom der gemeente vormden, doen verdwijnen, ofwel worden weer oude wegen tot hun vorigen staat teruggefracht, als die van de „Voorpoort van den Hove“, waarlangs, op zijn morgenrit, Maurits, aan het hoofd van zijn ruitersstoet — les panaches sur leurs chapeaux — de rossinanten om den alouden vijfveer zwenken deed.

En zoo heeft het grillig lot geweld, dat de verscholen Hekkelaan op haar ouden dag een historische beteekenis verkregen heeft door het Museum ten bate van het Onderwijs.

De geschiedenis van het museum is in t kort deze: In de Avondpost van 28 en 29 Augustus 1904 verscheen van de hand des heeren A. W. Akkerman en G. J. Ligthart een artikel, dat den stoot gaf aan de oprichting 25 October 1904 van de „Vereniging het Museum ten bate van het Onderwijs“, waartoe ook de Vereniging „Oost en West“ het hare heeft bijgedragen. De hoofdstad en het buitenland waren reeds voorgegaan. Blijkens de door het Bestuur verspreide circulaire dacht men zich deze instelling niet als eene verzameling van de beste leermiddelen en schoolbenoedigheden, doch als een Inrichting, die de school zou moeten helpen aan aanschouwingsmiddelen op allerlei gebied, niet alleen voor den onderwijzer, die er zich verder zou kunnen ontwikkelen, maar vooral voor de leerlingen, die hier onderwijs zouden ontvangen. Alleng- verreeg men de beschikking over voorwerpen van allerlei aard, deels aangekocht, voor het meerendeel ten geschenke of in bruikleen afgestaan, die aanvankelijk alle werden ondergebracht in een zaaltje van het voormalig archiefgebouw, totdat het Bestuur der Gemeente de bovenlokalen van het Gemeentegebouw aan de Nieuwe Markt, het, ook historisch, bekende „Le Maréchal de Turenne“, voor het doel beschikbaar stelde.

Een zelfstandig bestaan als gemeenlijk inrichting kreeg het Museum evenwel eerst den 22 Maart 1922, toen het daarvoor aangewezen gebouw in de Hekkelaan geopend werd.

Wordt hier nu de aandacht gevestigd op dit museum te weinig bekende Museum, eene instelling, waaraan omtrent het volmaakt overbodig is om de beteekenis in den breede te schetsen, waar dit, bovendien, op uitnemende wijze door deskundigen bereids elders geschied is, o.m. door den Directeur den heer Dr. H. van Capelle, in zijn propagandagroschrift, waarvan ook voor deze regelen dankbaar gebruik gemaakt is — hoofdzakelijk is de bedoeling den lezer van het „Kol. Weekblad“, voor zover ver noodig, te wijzen op de belangrijke verzameling van voorwerpen op het gebied van land- en volkenkunde onzer Oostersche gewesten, hier bijeengebracht en systematisch gerangschikt. Op het gebied procedé, op vlecht-, weef-, inleg- en kralenwerk, metaalwerk en wapens, vezelstoffen, hout- en snijwerk, kleedij, huizen en artikelen voor huishoudelijk gebruik, schepen, prauwen, maskers, enz., te veel om op te noemen. En overal wandkaarten, foto's, teekeningen en beknopie, maar, waar vereischt, vrij uitvoerige beschrijvingen, die een gedelijke verklaring geven van den aard en het gebruik der voorwerpen, ook van de bewoners der landen in hun bedrijf. Zoowel Oost en West (Suri-name) is ook in dieren- en plantenrijk verlegend woordigd.

Terecht mocht Jan Ligthart, de bekende voorvechter voor aanschouwelijk onderwijs, zeggen: het is een Museum voor uwe kinderen en u, omdat inderdaad ook voor volwassenen hier zooveel te leeren valt. Zoo loont al een gang er heen de bezichtiging van eene uitgebreide en hoogst waardevolle verzameling steenen wapens, die de evolutie van het werktuig en het wapen in de z.g. steen-

The English Sport Stores
Frederik Hendriklaan 85
The Hague
Sport articles and clothing of every description

MIDDELBARE TECHNISCHE SCHOOL Thomsonlaan 92 'S-GRAVENHAGE

OPLEIDING binnen 8—10 maanden voor het Kon. Staatsdiploma voor Machinisten, tevens opleiding voor Opzichter b. d. Staatsspoor in Ned.-Indië met diploma der school, akte Wiskunde en Machineteekenen en Opzichter van den Waterstaat.

INTERNAAT EN EXTERNAAT

Vele referentiën — Spoedige aanmelding

DAG- EN AVONDLESSEN

Spreekuren van 12-2.30 en van 6-8 uur

periode moeten duidelijk maken (ter beschikking gesteld van den Directeur door Dr. Rutot, bekend geoloog en prae-historicus, conservator van het Museum voor Natuurlijke Historie te Brussel). Maar, in de eerste plaats, is het Museum een school

van het onderwijs in de toekomst. Wat de pioniers van het aanschouwelijk onderwijs zich als ideaal hebben gesteld, zal vooreerst wel niet verwezenlijkt worden, hetgeen niet belet om van het tot stand gebrachte dat profijt te trekken, hetwelk het aanbiedt.

Temeer is zulks noodig, wijl het nu eindelijk wel een algemeen gedeelde meening geworden is, dat de belangstelling — en daardoor de kennis, die haar op den voet volgt — omtrent Oost- en West-Indië, welke landen op de besproken instelling zulk een aanzienlijke plaatsruimte innemen, bedroevend gering is. Dit is dan ook, in den jongsten tijd, eene aansporing geweest voor vooruitstrevende mannen, om te trachten het onderwijs op de scholen, voor zooveel onze overzeesche gewesten betreft, in nieuwe banen te leiden.

Het Museum ten bate van het Onderwijs, dat aan dit streven ten goede moet komen, is een groote schrede vooruit op den weg der volksontwikkeling

v. d. B.

Reorganisatie van de Nederlandsche Staatsloterij.

In de vergadering van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van Woensdag 11 April j.l. deelde de Minister van Financiën, de heer de Geer, in zake de Nederlandsche Staatsloterij, mede: „dat aan „uitbreiding niet kan worden gedacht, daar reeds „thans, tengevolge van de concurrentie door particuliere loterijen en premie-eeningen, het aantal „loten in eerstgenoemde loterij niet meer geheel „wordt verkocht.”

Met die redeneering van den Minister kunnen wij ons niet vereenigen.

Uit het feit toch, dat een deel van de loten der Staatsloterij niet verkocht wordt, mag wel worden afgeleid, dat de Staatsloterij in haar huidige vorm niet in den smaak valt van het publiek, zóó weinig zelfs, dat men er den voorkeur aan geeft zijn geld te steken in particuliere loterijen en premie-eeningen, die veel geringer kansen bieden op gewin dan de Staatsloterij, maar daaruit mag niet de conclusie getrokken worden: dat aan uitbreiding van de Staatsloterij niet kan worden gedacht.

Integendeel: uit het feit, dat de Staatsloterij in haar huidige vorm niet in den smaak valt van het publiek, dat daardoor jaarlijks miljoenen guldens verdwijnen in de zakken van de houders van particuliere loterijen en premie-eeningen, die hadden kunnen, beter gezegd, hadden moeten vloeien in 's Lands schatkist, om te worden aangewend ten bate der gemeenschap, uit dat, voor de Regeering beschamend, feit had de conclusie getrokken moeten worden, dat het hoog tijd wordt, de Nederl. Staatsloterij in een passend, nieuw kleed te steken, haar te zuiveren van alle haar aanklevende gebreken, die haar voor het publiek ongenietbaar maken, haar voor het publiek zóó aantrekkelijk te maken, dat daardoor alle particuliere loterijen en premie-eeningen van het tooneel verdwijnen, of — om te kunnen voortbestaan — betere kansen geven op gewin en ook in andere opzichten meer geven dan de Staatsloterij. Ook daarmede zou het publiek gebaat zijn. Om de eenvoudige reden, dat de zucht, om, met Fortuna's hulp, zijne levensomstandigheden te verbeteren, den mensch is aangeboren, dat tegen die natuurlijke neiging van den mensch niet valt te strijden, dáárin ook niets kwaads schuilt, integendeel, daardoor het geld aan het rollen wordt gebracht, welvaart verspreid wordt en bij duizenden en duizenden de sluimerende, door gebrek aan geld langeslagen ondernemingsgeest wordt aangewakkerd, alleen reeds om die reden dient het loterijbedrijf door den Staat in handen genomen en op voortreffelijke wijze ingericht te worden.

Eene wijze Regeering mag de gelegenheid, haar door de natuur geboden, om, middels een goed ge-

Piano's

Orgels

G. A. J. VAN KALMTHOUT

Tel. 1562 NIJMEGEN Tel. 1562

Bisschop Hamerstraat 1-1a

Vleugels

Kunstspelpiano's

GROTE SORTERING
LINGERIE EN
Huishoud-
GOEDEREN

INDIESE UITRUSTINGEN
HUWELIKSUITZETTEN

v. s.

GERZON

LOUIS ZELDENRUST

GEDIPLOMEERD DAMEKAPPER
Premier Prix Academie Nationale, Paris

PLEIN 16 — TEL. H. 5460 — DEN HAAG

HAARWERKEN (Speciale bewerking voor de Tropen)
HENNÉ APPLICATIES (Onschadelijk haarkleuren)
Ondulation Permanente (best. tegen atmosph. invl.)
FRANSCH MODELHOEDEN en PARFUMERIEËN

BESCHIKBAAR.

ARBEIDSBEURS VOOR DEN OUD-IND. MILITAIR

Gevestigd te NIJMEGEN

Oude Varkensmarkt 41-43 Telefoon 1867

Geopend van 9-12 v.m. en van 2-4 uur n.m.

Zaterdags na 12 uur gesloten.

Directeur: A. VAN BOXTEL,

Correspondentschappen in vele plaatsen.

Correspondentschap te

AMSTERDAM, J. van Loggem, Cilliersstraat 30.
DEN HAAG, G. J. L. Verhoeven, Halleystraat 63.
ROTTERDAM, J. F. Ferwerda, Calandstraat 24a.
ARNHEM, G. J. Hoesink, Emmastraat 58.

N.N. Werkgevers!

Bovengenoemde Beurs stelt zich ten doel Oud-Indische Militairen aan den arbeid te helpen.

Zij is nagenoeg te allen tijde in staat om degelijke Oud-Indische Militairen beschikbaar te stellen voor verschillende betrekkingen, als bijvoorbeeld:

Boekhouder, Kantoorbediende, Concierge, Huisbewaarder, Portier, Fabrieksopzichter en -waker, Jachttopziener, Magazijnmeester, Magazijnknecht, Wissellooper, Ploegbaas, Depôthouder, Huisknecht, Hulpmonteur, Stoker Centrale Verwarming, Knecht van de Apotheek en ander personeel voor Zieken- en Weeshuizen, waaronder ook gediplomeerde Verplegers, Controleurs en Wakers voor den Nachtveiligheidsdienst, Telegrafisten en Telefonisten, Koks, enz., waaronder geschoold Personeel.

De personen zijn allen vrij van militaire plichten. Gaarne houdt zij zich aanbevolen voor Uwe aanvragen om personeel, zoowel hier te lande als in Ned. Oost- en West-Indië.

Regeeringsjubileum H. M. de Koningin

Van het door den Beeldhouwer en Kunstschilder GERARD C. VRINT vervaardigde beeld van H. M. DE KONINGIN, wordt hierbij den lezers een fotografische opname aangeboden. (Zie het vorig K. W.).

in den besten zin van 't woord voor de Nederlandse jeugd, welke, t. o. v. een leerstof, waarvan het uit een nationaal oogpunt alleszins noodig moet worden geacht de belangstelling te prikkelen en tot den hoogsten graad op te voeren, verlost wordt van het de verstandelijke ontwikkeling tegenhoudend „aannemen op gezag” van datgene, wat buiten haar gezichtskring ligt en op hetwelk het „onbekend maakt onbemind” zoozeer van toepassing blijkt te zijn, tot schade van land en volk.

Welken invloed van het Museum op de jeugdige geesten uitgaat, kan wel hieruit blijken, dat een hoofd eener school, die er met zijne leerlingen meerdere bezoeken had afgelegd, kon mededeelen, dat het daaraan behoorde te worden toegeschreven, dat verscheidene jongelieden bij de keuze van een beroep, een bepaalde voorliefde voor het buitenland, bepaaldelijk voor Oost- en West-Indië te kennen gaven en ook werkelijk hunne inclinatie volgden.

Dien kant moet het weer uit, net als in tempo *choeloe*. Te lang reeds bleef het jonge volk in ons overbevolkt landje bij moeders pappot zitten, tevreden met een eentonig sleurbestaan, waarbij zijn geestelijk vermogens niet tot vollen wasdom kunnen geraken. En dat, waar aan gene zijde van den aardbol — wel veraf, maar morgen dichtbij — naar het woord van Coen, dat niet verouderd is, nog „zooveel groots te doen valt.”

De oprichting van een Museum als dit — en soortgelijke elders — wijst op een transformatie

Drogisterij „DE SALAK”

Molenstraat 67 hoek Prinsestraat

Telefoon H. 2849

Hot betrouwbaarste en goedkoopste adres
Indische Geneesmiddelen

Garage MERCURIUS
KUIJPER & Co
 VAN SLINGELANDTSTR. 16 - DEN HAAG
 TEL. SCH. 1198.

Anfa Zijspanwagens
Ace- en
:: Indian-Motoren ::

FORD Automobielen

Wij fotografeeren U thuis
 zonder verhooging

INLICHTINGEN:
FOTO-PERSBUREAU
 Lange Poten 15a - DEN HAAG - Tel. H. 1741

Garage NASSAU
 SCHELPKADE 42 b.d. Javastraat DEN HAAG

Verhuren van Luxe Auto's
 tegen taxi-prijzen
MAAND-AUTO'S

Tel. H. 7503 Tel. H. 7504

Om goede zaken te maken

is het noodig goede waar te leveren. Doch het publiek moet weten dat gij die levert. Dat bereikt gij alleen door **goede en voortdurende reclame.**

GEBRUIK DIT BLAD
 VOOR UW

Reclamecampagne.

ROVER LEVERANCIER OSMOND
 OOST EN WEST

RIJWIELEN
 BIJ
J.H.C. MERCKEL
 PARKSTRAAT 67 - TEL. H. 3127
 BEEKLAAN 355 - TEL. M. 461
 DEN HAAG

VERZENDT NAAR
ALL STEEL OOST EN WEST BATAVIER

FRANÇOIS BLOM'S

MODERNE KOOKKUNST

Het uitgebreidste Kookboek
 Geb. in linnen Stempelband

f 5.50

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de
 Uitgeefster, Nobelstraat 20. Den Haag.

organiseerd loterijbedrijf 's lands schatkist met mil-
 lioenen guldens te spekken, welke nuttig kunnen
 worden aangewend ten bate der gemeenschap, niet
 ongebruikt laten voorbijgaan.

Zij heeft, indertijd, dan ook die gelegenheid aan-
 gegrepen; er bestaat eene Nederlandsche Staats-
 loterij. Maar in haar huidige vorm is zij voor de
 groote massa van het publiek ongenietbaar; zij
 dient daarom te worden gestoken in een nieuw
 kleed, te worden uitgebreid en gezuiverd van alle
 haar aanklevende gebreken, in één woord: te wor-
 den gereorganiseerd zóó, dat zij in den smaak valt
 van het publiek en alle particuliere loterijen en
 premieleeningen in de schaduw stelt. Dan zullen,
 van zelf, de millioenen guldens, die nu verdwijnen
 in de zakken van de houders van particuliere lo-
 terijen en premieleeningen vloeien in 's Lands
 schatkist, waarmede het algemeen belang ge-
 diend is.

Het zij mij vergund der Regeering een schema
 aan te bieden voor eene Nederlandsche Staatslo-
 terij, die, bij vlotte afwikkeling, zóó redelijke kan-
 sen biedt op gewin, dat mag worden verwacht, dat
 de groote massa van het publiek dáaraan de voor-
 keur zal geven boven de door particulieren gehou-
 den loterijen en premieleeningen.

De Nederlandsche Staatsloterij in haar nieuwen
 vorm, zij er eene met vijf trekkingsklassen, be-
 staande uit 500 series van ieder 600 nummers, be-
 vattende alzoo 300.000 loten, met (zooals bijgaand
 schema aangeeft) 101004 premies van af f 29 t/m.
 f 120.000, over de vijf trekkingsklassen verdeeld
 als volgt:

In de 1ste Klasse:

1 premie groot	f 10.000	f 10.000
3 premies	"	" 5.000	" 15.000
5 "	"	" 3.000	" 15.000
7 "	"	" 1.000	" 7.000
10 "	"	" 750	" 7.500
30 "	"	" 500	" 15.000
50 "	"	" 300	" 15.000
70 "	"	" 200	" 14.000
100 "	"	" 175	" 17.500
300 "	"	" 150	" 45.000
500 "	"	" 100	" 50.000
1000 "	"	" 50	" 50.000
10000 "	"	" 20	" 200.000

12076 premies tot een bedrag van f 461.000

In de 2e Klasse:

1 premie groot	f 15.000	f 15.000
2 premies	"	" 10.000	" 20.000
3 "	"	" 5.000	" 15.000
5 "	"	" 3.000	" 15.000
7 "	"	" 1.500	" 10.500
10 "	"	" 1.000	" 10.000
30 "	"	" 500	" 15.000
50 "	"	" 300	" 15.000
70 "	"	" 200	" 14.000
100 "	"	" 175	" 17.500
300 "	"	" 150	" 45.000
500 "	"	" 100	" 50.000
2000 "	"	" 50	" 100.000
10000 "	"	" 20	" 200.000

13078 premies tot een bedrag van f 542.000

In de 3e Klasse:

1 premie groot	f 30.000	f 30.000
2 premies	"	" 20.000	" 40.000
3 "	"	" 10.000	" 30.000
5 "	"	" 5.000	" 25.000
7 "	"	" 1.500	" 10.500
10 "	"	" 1.000	" 10.000
30 "	"	" 500	" 15.000
50 "	"	" 400	" 20.000
70 "	"	" 300	" 21.000
100 "	"	" 200	" 20.000
300 "	"	" 150	" 45.000
500 "	"	" 100	" 50.000
3000 "	"	" 50	" 150.000
15000 "	"	" 20	" 300.000

19078 premies tot een bedrag van f 766.500

In de 4e Klasse:

1 premie groot	f 40.000	f 40.000
2 premies	"	" 30.000	" 60.000
3 "	"	" 20.000	" 60.000
4 "	"	" 10.000	" 40.000
5 "	"	" 5.000	" 25.000
6 "	"	" 3.000	" 18.000
7 "	"	" 1.500	" 10.500
10 "	"	" 1.000	" 10.000
30 "	"	" 500	" 15.000
50 "	"	" 400	" 20.000
70 "	"	" 300	" 21.000
100 "	"	" 200	" 20.000
200 "	"	" 175	" 35.000
300 "	"	" 150	" 45.000
400 "	"	" 100	" 40.000
500 "	"	" 75	" 37.500
3000 "	"	" 50	" 150.000
20000 "	"	" 20	" 400.000

24688 premies tot een bedrag van f 1.047.000

In de 5e Klasse:

1 premie groot	f 120.000	f 120.000
1 "	"	" 100.000	" 100.000
1 "	"	" 80.000	" 80.000
1 "	"	" 60.000	" 60.000
2 premies	"	" 40.000	" 80.000
4 "	"	" 20.000	" 80.000
6 "	"	" 10.000	" 60.000
8 "	"	" 5.000	" 40.000
10 "	"	" 3.000	" 30.000
30 "	"	" 1.500	" 45.000
50 "	"	" 1.000	" 50.000
70 "	"	" 500	" 35.000
100 "	"	" 200	" 20.000
300 "	"	" 175	" 52.500
500 "	"	" 150	" 75.000
1000 "	"	" 100	" 100.000
5000 "	"	" 50	" 250.000
25000 "	"	" 20	" 500.000

32084 premies tot een bedrag van f 1.777.500

Resumeerende bevatten de trekkingsklassen van
 iedere loterij respectievelijk:

1e kl. 12.076 premies tot een bedrag van f	461.000
2e kl. 13.078 " " " " " "	542.000
3e kl. 19.078 " " " " " "	766.500
4e kl. 24.688 " " " " " "	1.047.000
5e kl. 32.084 " " " " " "	1.777.500

Totaal 101.004 premies tot een bedrag van f 4.594.000

Wordt de prijs van een geheel lot, geldig voor de
 vijf trekkingsklassen van iedere loterij, gesteld op
 f 20.20 (ondervverdeeld in halve loten ad f 10.10 en
 kwartloten ad f 5.05), dan is de opbrengst van
 iedere loterij 300000 x f 20.20 = f 6.060.000.

Aan premies, zonder enige korting, moeten
 daarvan worden uitgekeerd f 4.594.000, zoodat, na
 iedere loterij, voor het land overblijft een bruto
 voordeel saldo van f 1.466.000.

Wordt dan iedere week eene klasse uitgeloot,
 dan worden in één jaar tien loterijen uitgespeeld,
 met een bruto voordeel saldo voor het land van
 f 14.660.000. Daarvan gaan af de kosten voor het
 vervaardigen, distribueeren en verkoopen der lo-
 ten, de kosten voor de noodige reclame, voor ad-
 ministratie en controle op het bedrijf, enz.

Worden dan, verspreid over heel Nederland,
 1000 agenten aangesteld, ieder belast met den ver-
 koop van 300 loten van iedere loterij, wordt aan
 die agenten uitgekeerd 10 pCt. (tien ten honderd)
 van het totaal bedrag der uitgelote premies (d. i.
 dus 10 pCt. van f 4.594.000), en worden in één
 jaar tien loterijen uitgespeeld, dan wordt onder de
 1000 agenten een bedrag van f 4.594.000, uitma-
 kende per hoofd en per jaar gemiddeld f 4594,
 een bedrag, dat niet voor allen gelijk zal zijn, daar
 de verdeling zóó plaats heeft, dat aan ieder der
 agenten wordt uitgekeerd 10 pCt. van het bedrag
 der premies, welke gevallen zijn op de door hen
 verkochte loten, die, aan hen toegekende, bedra-
 gen dus moeten worden beschouwd als een tan-
 tième, waarvan de hoegrootheid afhankelijk is van

C.P.A. NICOLAI
 DUNKLERSTRAAT 33 - TELEF. H. 7057
 hoek Valeriusstraat.

Specialiteit in Heeren-Modeartikelen

Ruime keuze Nieuwste Modellen

Stoomvaart-Maatschappij „NEDERLAND”
 AMSTERDAM.

Passagiers- en Vrachtdienst
 van Amsterdam via Southampton, Algiers, Genua, Port-Saïd
 naar SABANG, BELAWAN-DELLI, SINGAPORE, BATAVIA,
 SEMARANG en SOERABAJA, vice versa.

CORN. VAN DER SLUIJS

BINNENHUISARCHITECTUUR, MEUBELS, STOFFEN, ENZ.

ALLEEN NOORDEINDE 162A.

DEN HAAG

TELEFOON 4782

de fortuin en van den ijver der agenten voor den verkoop der loten. In hun eigen belang zullen dan de agenten hunnerzijds al het mogelijke doen om den verkoop der loten te bevorderen.

Voor kantoorhuur, aanschaffing van meubilair, schrijfbuizen, etc. dient aan die agenten dan nog twee ten honderd (2 pCt.) van het bedrag der verkochte loten (d. i. dus 40 ct. per heel lot) te worden uitgekeerd, uitmakende een bedrag van f 1.200.000 per jaar, waarvan aan ieder der agenten, belast met den verkoop der loten, dan toekomt een bedrag van f 1200. Voor dat bedrag, dat voor de agenten kan worden beschouwd als *net inkomen*, gevoegd bij de *tantième* van gemiddeld f 4594 per jaar, zal men soliede, ijverige agenten kunnen bekomen.

Voor iedere loterij dient dan nog een bedrag van globaal f 30.000 te worden uitgetrokken voor de vervaardiging der loten, distributie daarvan onder de agenten, voor reclame, administratie en controle op den gang van het bedrijf, enz. (uitmaken een bedrag van f 300.000 per jaar).

Na aftrek van de geraamde kosten (d. z. f 459.400 + f 120.000 + f 30.000) = f 609.400, blijft, na iedere loterij, voor het land een netto winst over van f 1.466.000 - f 609.400 = f 856.600. Daarvan dienen 10 pCt. te worden gereserveerd voor onvoorziene uitgaven, tegenslagen, etc., zodat, na iedere loterij, voor het land overblijft een som van f 856.600 - f 85.660 = f 770.940, of, na ieder jaar, waarin tien loterijen geheel zijn uitgespeeld, een bedrag van f 7.709.400, welke langs natuurlijke weg in 's lands schatkist vloeien.

Duizenden en nog eens duizenden ingezetenen van Nederland zullen tot welvaart worden gebracht en bij duizenden en duizenden, die door Fortuna begunstigd worden, zal de sluimerende, door gebrek aan geld lamgeslagen ondernemingsgeest worden opgewekt, waardoor in breeden kring, ook buiten Nederland, de welvaart zal worden bevorderd.

De Nederlandsche Regeering late daarom de beaaren, welke wel eens geopperd worden tegen het van Staatswege drijven van loterijen, varen; die ook is mede een van de natuurlijkste der wereld, waarin zit hoegenaamd geen kwaad. Zij houde slechts het oog gericht op 's lands belang, dat wordt om langs natuurlijke weg — door de instelling eener voortreffelijk geregelde Staatsloterij — de inkomsten van den Staat te vermeerderen, — late voorbijgaan.

W. H. VAN DER HAAS.

Tentoonstelling van Bataksche Weefsels.

De mooie collectie weefsels uit de Bataklanden, waarvan reeds in ons vorige weekblad melding gemaakt (zie onder Mededeelingen), is thans in de lokalen van *Boeatan*, Heulstraat 19, Den Haag, tentoongesteld en trekt door de vroolijke, levendige kleurenpracht, waarin de eenvoudige patronen zijn uitgevoerd, bijzonder de aandacht. Hoe opwekkend prijken die rythmisch opvolgende figuren-geïkate doeken langs de wanden. Kan men zich een mooiere muurbeleding denken in onze koude, Europeesche huizen? Hoe statig doen die *ragi-idoeps*, ook *Radjas* genoemd, aan beide einden begrensd door een roemloos veld, bezaaid met ontelbare kleine, donkere kwartjes, het geheel gevat in een warm roodbruin rand. Prachtdoeken, om benut te worden als divankleden of achter kapstokken, ook wegens de onverslijtbaarheid der stof. Andere weder werkelijk dadelijk op als tafelbedekking, als *plasher* achter buffet of waschtabel, tot allerlei en tegelijk nuttige aanwending in onze

huis- en zitkamers of vestibules, waar zij altijd een sieraad zullen zijn:

*„A thing of beauty
A joy for ever!”*

En dat voor zoo'n luttelen prijs: de allerduurste, zeldzame en zeer bewerkelijke kosten slechts f 20 à f 25, het meerendeel echter niet meer dan f 6 à f 7. Men verwondert zich werkelijk, hoe zulk een langdurigen arbeid als deze handgeweven van te voren moeizaam geïkate kleden, niet meer moeten opbrengen. Alleen de betrekkelijk geringere geldswaarde van hun tijd en het onuitputtelijk geduld, gepaard aan de arbeidsliefde der kunstnijvere Bataksche vrouwen, geven ons hiervan een oplossing.

Verdient die kunstnijverheid dan niet ons aller belangstelling, waardeering en aanmoediging?

De Raad van Beheer van „Boeatan” acht zich gelukkig, dat zij hare gasten, ook hen die hare lokalen bezoeken om zich de maag te strelen aan lekkere toebeide Indische gerechten, de schoone aanblik van deze weefsels en het kooprecht er van te kunnen aanbieden en weet ook, dat velen dit op prijs stellen. Om maar één sprekend voorbeeld te noemen. Mevrouw A. Resink-Wilkens, de bekende ijveraarster om de waardeering der Indische kunstnijverheid, deed dadelijk, toen zij dezer dagen Heulstraat 19 binnentrad, een hartelijke uitroep van opgetogenheid hooren. Het verheugt ons, dat zij zulk een prettigen indruk van „Boeatan” meeneemt naar Djokja, waarheen zij eerstdaags teruggaat, echter niet, dan nadat zij (in audiëntie ontvangen bij H. M. de Koningin, die ook zoo dikwijls daadwerkelijke belangstelling voor het streven van „Boeatan” heeft betoond), den lof der Indische kunst heeft gezongen.

Ingezonden.

's-Gravenhage, 20 April 1923.

Aan

de Redactie-Commissie van het Kol. Weekblad, Heerengracht 7.

Onder het hoofd „Zeevaartkundig Onderwijs in Indië” komt in Uw blad van 19 dezer een vrij pessimistische beschouwing voor omtrent de lust van den Indischen jongen voor de zeevaart.

Daarom zou Uwe commissie wellicht goed doen het onderstaande bericht uit het Soer. Hbld. van 12 Maart j.l., 2e bl., in een volgend nummer op te nemen.

„Dat er in den laatsten tijd veel animo bestaat voor den zeevaartkundigen cursus (cursus voor Indische zeevaartkundigen ter koopvaardij) blijkt wel uit de overvloedige aanvragen; reeds zijn er voor de bestaande 14 plaatsen over de 200 aanvragen uit den ganschen Archipel binnen gekomen.”

In hetzelfde bericht wordt helaas ook medegedeeld, dat deze cursus misschien ook als slachtoffer van de bezuiniging zal verdwijnen.

Hoogachtend,

G. TH. STIBBE.

Amsterdam, 23 April 1923.

Aan de Redactie-Commissie van de Vereniging „Oost en West”.

Mijne Heeren,

Het is ons aangenaam U hierdoor mede te deelen, dat gisteren (Zondag-avond) voor onze leden en donateurs (trices) door den heer L. D. Petit een lichtbeelden avond over het eiland Bali (N. O.-I.) in het gebouw van de Vrijwillige Burgerwacht, alhier, werd gehouden. De avond was zeer interessant en leerrijk, hetgeen voor een niet gering deel te danken is geweest aan de ruime toelichtingen van genoemden heer Petit.

Beleefd verzoeken wij U van het bovenstaande nota te

VERLOFGANGERS

JE ADRES voor Gereedschappen, Koperwerk, Gordijn-garnituren, Geldkisten, enz. enz. is bij

A. NIEUWENHUIZEN

Prinsestraat 19-21 Tel. H. 7763

INDIË

Complete Uitrustingen naar Maat

Onze Indische ervaringen garandeeren U Indische modellen.

Witte Pakken van f 12.50

De goederen door ons geleverd worden voor de bewerking eerst tweemaal gekrompen, zoodat wij krimp vrij garandeeren

VRAAGT GRATIS PRIJSCOURANT

G. J. HOFSTEE - ROTTERDAM

DELFTSCHEPOORTPLEIN 5

Vakkundige Bediening.

BESCHIKBAAR.

VERZAMELAARS

Zij, die Kunstvoorwerpen willen verkoopen of hunne verzameling wenschen te completeeren, worden attent gemaakt op de rubriek Vraag en Aanbod in het Maandblad

NEDERLANDSCH-INDIË

oud en nieuw

Prijs f 2.50 per annonce van ten hoogste vijf regels. Ter kennismaking wordt op aanvraag gratis een nummer van ons Maandblad toegezonden

NOBELSTRAAT 20 TEL. H. 1987*

DEN HAAG

MEUBELLEN

INKOOP

VERKOOP

FIRMA G. JONKER

1ste v. d. Boschstraat 77

's-Gravenhage

Tel. Bez. 142

Belast zich met alle voorkomende aangelegenheden in deze branche, o.a. Behangen, Stoffeeren, Verhuizen, Taxatie, enz. enz.

Confiserie en Chocolaterie Royales

J. A. KRUL

Salon de Rafraichissements

NOORDEINDE 44

DEN HAAG

ACADÉMIE DE DANSE MODERNE
N. DE PARMENTIER

Tijdens het Zomerseizoen worden de Danslessen gegeven in ons Paviljoen

DIRK HOOGENRAADSTR. 172
SCHEVENINGEN

OPENING 5 MEI a.s.

Dansen leeren in 4 à 5 Privaatlessen
Spreekuur 11-12 u. 's-Avonds 9-10 u.

NEDERL.-INDIË, OUD EN NIEUW
NOBELSTRAAT 20 'S-GRAVENHAGE

Programma voor Jaargang VIII
(MEI 1923—APRIL 1924)

Behalve die van actueelen aard, zullen de volgende rijk geïllustreerde artikelen in den achtsten jaargang worden opgenomen:

- Prof. J. F. VAN BEMMELEN, Nederl.-Indische dieren.
- Dr. F. D. K. BOSCH, Een hypothese omtrent den oorsprong der Hindoe-Javaansche kunst.
- J. G. DOORMAN, In de Preanger.
Vormen van het Oostersch despotisme in de dagen der Oost-Indische Compagnie.
- T. VAN ERP, Voorstellingen van vaartuigen op de reliefs van den Boroboeidoer.
Het Kala-Makara-ornament in de Hindu-Javaansche kunst.
- T. ESSER, De feestelijkheden van den Oost-Javaan.
- J. E. JASPER, Naar den top van den berg Slamet.
- G. KALFF, Bliitar.
- JAAP KOOL, Over Gongs en Ankleongs.
- Prof. N. J. KROM, De waardeering der Hindoe-Javaansche kunst.
- Prof. J. A. LOEBËR, Een oeroud wapen. II. Het blaasroer in Europa.
- Dr. J. J. PAERELS, De Indische cultuur.
De Katoen-cultuur.
De Gambir-cultuur.
- Dr. EUG. M. M. PARAVICINI, Over de kapmessen van Nederlandsch-Indië.
- Jkv. D. VAN SCHMIDT AUF ALTENSTADT, Donorodjo. Bezoek Gouverneur-Generaal op Lombok.
- Jhr. B. C. C. M. M. VAN SUCHTELEN, De ruïne van het oud-Portugeesche fort op Poeloe Endeh (Zuid-Flores).
- K. TIDEMAN—VAN BRUGGE, Javaansch houtsnijwerk. Badplaatsen op Java.
- J. H. DE VRIES, Een predikant-kerkafbreker.

Waar nu acht jaren geleden dit Maandblad werd opgericht ten einde te trachten eene meerdere belangstelling voor onze Koloniën op te wekken, daar zullen wij het ten zeerste op prijs stellen indien wij ook op Uwe medewerking en steun mogen rekenen.

Gaarne stellen wij daartoe gratis proefnummers ter beschikking en verzoeken U ons te willen opgeven aan welke adressen wij een nummer ter kennismaking mogen zenden.

U dank zeggend voor Uwe medewerking op deze manier en ons aanbevolen houdend voor Uwe wenken, welke wellicht een verhooging van het aantal abonnementen ten gevolge kan hebben, teekenen wij

Hoogachtend,
DIRECTIE MAANDBLAD
„NEDERL.-INDIË, OUD EN NIEUW”

INSTITUUT PONT

HAAG, Laan van Meerdervoort 190.
ROTTERDAM, Kruiskade 128 - LEIDEN, N. Rijn 28

HANDELSCHOOL:

STENOGRAFIE PONT, meest verbreid, kort,
MACHINESCHRIJVEN (duidelijk)
BOEKHOUDEN,
HANDELSREKENEN, ENZ.

TALENSCHOOL:

GRAMMATICA, LITTERATUUR, HANDELS CORR.
CONVERSATIE

PONT-DIPLOMA BAANT U DEN WEG

Bovenstaande opleiding ook SCHRIFTELIJK,
door NEDERLAND en INDIË

Centr. Bur. INST. PONT, de Ruijterstr. 48, HAAG

GEOPEND:
RESTAURANT „KUMMER”

Juliana van Stolberglaan 94 Tel. B. 1339
BEZORGING VAN DINERS AAN HUIS met keuze van
verschillende schotels.
ZALEN DISPONIBEL voor extra Dinners en Partijen tegen
uiterst concurrerende prijzen.
APARTE ZAAL VOOR DAMES

nemen en er van melding te maken in het c.v. nummer van
Uw weekblad.
U bij voorbaat dank zeggend,
Hoogachtend,
Bestuur van den Bond van
Srinamers in Nederland.
(Zie ook onder Mededeelingen).

**Persoverzicht uit de Indische Bladen
en Tijdschriften.**

UIT DE EUROPEESCHE PERS.

De Bestuursconferentie.

Aneta seinde aan de bladen dat op 5 en 6 Maart op de conferenties te Weltevreden met de hoofden van het gewestelijk bestuur in de Buitengewesten o.m. besproken werd de mogelijkheid om *nieuwe inkomsten* te scheppen, inzonderheid in verschillende welvarende gewesten van Sumatra. De mogelijkheid daartoe werd aanwezig geacht, hoewel in verband met de plaatselijke omstandigheden een zeer nauwgezette overweging daaraan moet voorafgaan.

Gewezen werd op het feit, dat de *unificatie van de inkomstenbelasting* in het algemeen een zeer belangrijke verlichting tengevolge heeft gehad voor de Inlandsche bevolking en een aanmerkelijke verzwaring van de lasten der Chineesche en Europeesche bevolkingsgroepen. Hoewel een wijziging van de geldende belastingschalen uit den aard der zaak uiterst bezwaarlijk zal zijn, zal nader bestudeerd worden, in hoeverre het mogelijk is aan sommige onbillijkheden van de tegenwoordige regeling te gemoet te komen.

Besproken werden de klachten van verschillende zijden vernomen inzake de inning der O.W.- en andere belastingen. Bij nadere beschouwing bleken deze klachten veelal zeer overdreven te zijn en meermalen het gevolg van de omstandigheid, dat verschillende categorieën van belastingplichtigen tot dusver eigenlijk nimmer behoorlijk in de algemeene lasten hadden bijgedragen, aan welken toestand thans geleidelijk een eind komt tengevolge van de versterking van het personeel van den belastingaanslag. De bewering, als zouden vele aanslagen opgelegd zijn, zonder dat behoorlijke gegevens beschikbaar waren, is in het algemeen zeer ongegrond gebleken.

De *algemeene inwendige politieke toestand* werd gunstig geoordeeld. Behalve ter Sumatra's Oostkust, waar een aaneensluiting der verschillende Inlandsche vereenigingen waarneembaar is en ter Sumatra's Westkust, waar een paar bekende volksleiders trachten politiek leven te organiseren, is bij de Inlandsche bevolking op de Buitengewesten een zekere apathie te bespeuren ten opzichte van het vereenigingsleven en een zekere moeheid ten aanzien van de politieke beweging, die een scherp contrast oplevert met de levendige actie van eenige jaren geleden.

De gouverneur van Sumatra's Oostkust leidde de besprekingen over de in overweging zijnde *afschaffing der poenale sanctie* op reëngagementscontracten in. Gouverneur Westenek betoogde op warme wijze dat het stelsel van poenale sanctie op zichzelf een zegenrijken invloed op de ontwikkeling der Buitengewesten heeft gehad en dat het, voorzien van een complement in den vorm eener krachtige arbeidsinspectie, heilrijk was voor de koeliebevolking, die er door gewend werd aan orde en regelmatigigen arbeid en aan een leven onder gunstiger hygiënische omstandigheden.

Zonder uitzondering betuigden alle hoofden van gewestelijk bestuur instemming met gouverneur Westenek's betoog. In zijn antwoord deed de landvoogd het uitkomen dat, ingevolge de bekende toezegging van den Minister van Koloniën aan de Tweede Kamer het laatste woord inzake de af-

American Hotel - Amsterdam

Hotel en Café-Restaurant 1e Rang. 131

Schoonste Ligging - Modernste Inrichting
Electrische Verlichting - Centrale Verwarming
Electrische Personenlift
Omnibus aan 't Station - Matige Prijzen

A. W. VOLMER, Directeur.
Tel. Interc. 4737. Code 5th Edition A. B. C.

Hotel „de Leeuwerik”

KRUISSTRAAT 30-32 :: HAARLEM
TELEFOON 514
Huis van den Eersten Rang
CENTRALE VERWARMING.

schaffing der poenale sanctie op reëngagementscontracten, nog moet gesproken worden door dat college. Overigens was de kwestie zelve nog bij de Regeering in overweging, maar er zou, naar de G. G. zeide, bij de adviseering van den Minister van Koloniën ernstig rekening gehouden worden met het door de hoofden van gewestelijk bestuur uitgesproken unaniem oordeel.

De *vervangning der gewapende politie door het leger* deed een zeer levendig debat ontstaan, hoofdzakelijk over de vraag, hoe de verhouding tusschen het bestuur en de militaire autoriteiten zal zijn in die streken, waar het bestuur de beschikking zou hebben over het leger voor diensten, die tot dusverre door de gewapende politie verricht werden. Besloten werd een proef te nemen, waarbij het bestuur volledig beschikken zal over de legerafdeelingen, die ter beschikking zijn gesteld om de taak der gewapende politie over te nemen. Het lichtrecht blijft berusten bij den militairen gezaghebber. Alle aanwezigen betuigden met dit denkbeeld instemming.

Een nadere beraadslaging ten deze heeft plaats gehad tusschen den legercommandant, den directeur B. B., den procureur-generaal en de hoofden van Gew. Bestuur over de vraag waar en in welke mate, met inachtneming van bovenvermeld beginsel, de gewapende politie kan vervangen worden door het leger. In verband met deze overdracht kan de sterkte van de gewapende politie met ongeveer 130 brigades of 2600 man verminderd worden, hetgeen beteekent een bezuiniging van 2 à 3 miljoen gulden.

UIT DE INLANDSCHE PERS.

Een en ander over het vereenigingsleven in Ned.-Indië.

Opwekking en bevordering van het nationaal bewustzijn is het doel van de bestaande Inlandsche en Chineesche vereenigingen in Ned.-Indië, zegge de heer Datoe Mangkoeto Alam in de „Taman Prijai” No. 17 van het afgelopen jaar.

Op het eiland Java bestaat die beweging reeds eenige jaren, welke leidde tot de oprichting van de Javaansche vereeniging „Boedi Oetomo”, die, behalve het brengen van het Javaansche volk op een hooger plan, tevens de handhaving van de oude Javaansche adalinstellingen ten doel heeft.

De Javaansche emigranten ter Oostkust van Sumatra te Sibolga en elders blijven voeling houden met hunne landgenooten op Java, hebben zich krachtig bij elkander aangesloten en willen op die wijze de Javaansche nationaliteit bewaren, handhaven en beschermen.

Naast de vereeniging „Boedi Oetomo” bestaat op Java ook nog de vereeniging „Jong Java”, welke werd opgericht door de jongere Javaansche generatie, die de middelbare scholen op Java had afgeloopen.

Het Java-Instituut met het orgaan „Djowo” streeft er naar de Javaansche beschaving te bevorderen en te waken dat zij niet onder doet voor de Europeesche cultuur, terwijl de vereeniging „Javaansche Cultuurontwikkeling” het Javaansche intellect tracht te bevorderen en in overeenstemming te brengen met de Westersche wetenschappen.

Op den voet van de vereeniging „Boedi Oetomo” hebben de Bataks in Tapanoei thans ook hunne

* Het vakblad „Taman Prijai”, van de Vereeniging van Inlandsche Bestuursambtenaren (V. I. B. A.) ter Westkust van Sumatra, heeft thans 1 jaar bestaan.

Oorspronkelijk werd het blad tweemaal per maand uitgegeven, doch sedert 1 Januari 1923 geschiedt dit eenmaal per maand.

De redactie en de administratie van de „Taman Prijai” klagen over het feit, dat verscheidene leden der vereeniging hunne denkbeelden en gevoelens niet aan hun eigen orgaan toevertrouwen, terwijl anderen de voorkeur geven aan het plaatsten hunner opstellen in de nieuwsbladen en tijdschriften.

Hôtel de l'Europe

AMSTERDAM

HUIS VAN DEN EERSTEN RANG

ZALEN VOOR PARTIJEN

HOTEL-PENSION PHILADELPHIA
 LEIDSCH KADE 94, tegenover het Leidsche Boschje.
 AMSTERDAM - TEL. Z. 3275.
 Zeer aanbevelenswaardig voor Indische Families.
 DAGELIJKS RIJSTAFEL
 INDISCH EN EUROPEESCH RESTAURANT.
 KAMERS MET EN ZONDER BADKAMER.
Centr. Verwarming. Lift.

vereening tot stand gebracht, waarbij valt op te merken, dat men bij het geven van namen aan die vereeningen, door steeds het woord „Batak” op te nemen, duidelijk laat uitkomen dat men met Bataksch nationalisme te doen heeft.
 Zoo heeft men thans de vereeningen Hatopan Christen Batak, de Batakkersbond, het Bataksche Studiefonds, de Bataksche Apotheek, enz.
 Het Bataksche Studiefonds hield in de maand Augustus van het afgelopen jaar eene weldadigheidsmarkt te Sipirok, waarop het Bataksch element al zijn industrieel kunnen ten toon spreidde.
 De Bataksche nieuwsbladen, n.l. de „Soeara Batak”, de „Sahala Batak” en het orgaan „Bataksche Studiefonds” hebben het woord „Batak” niet vergeten.
 Evenals de Javaansche emigranten, hebben ook de Bataksche emigranten, zoowel te Medan als te Batavia, zich aaneengesloten en daartoe plaatselijke vereeningen in het leven geroepen, met het doel den band met het volk in eigen land te onderhouden en aan te kweeken.
 Zoo bestaat thans te Batavia reeds de „Bataksbond” met het orgaan de „Sahala Batak”, dat maandelijks wordt uitgegeven.
 Te Medan kan men de Naamlooze Vennootschap de „Handelsmaatschappij Batak” aantreffen, welke met hulp van haar drukkerskantoor de „Pantjaran Berita” uitgeeft.
 Op het gebied van het uitgeven van drukwerken staat de Batak niet achter bij de andere volksgroepen in Ned.-Indië.
 Te Medan komt een Bataksch dagblad uit, te Weltevreden een maandschrift en in Tapanoei een tijdschrift.
 Het overgrootste deel van het Bataksche volk houdt zich vast aan de oude instellingen en gebruiken.
 Een ander deel belijdt den christelijken godsdienst, terwijl het overblijvende deel den Islam heeft aangenomen.
 Doch, niettegenstaande de verschillende godsdienstige opvattingen dier groepen, sluit men zich toch bij elkander aan en laat niemand zich beïnvloeden door den godsdienst.
 Het zijn de stamgevoelens en de taal die de Bataks bij elkander houden.
 De Mandhelingers te Medan wilden natuurlijk op het gebied van het vereenigingsleven niet achterblijven en hebben daar ter plaatse de „Sarikat Mandheling” opgericht, welke vertakkingen heeft in Tapanoei en het tijdschrift „Mandheling” uitgeeft.
 Te Batavia bestaat de Mandhelingers Bond.
 De schrijver zegt, dat het goed is, dat de verschillende volksgroepen in Ned.-Indië in beweging komen en er naar streven hunne taal en instellingen te handhaven.
 Ook de Chineezers doen dit.
 Zij vergeten, bij het geven van namen aan hunne vereeningen, de woorden „Tiong Hoa” evenmin, en spreken in de vergaderingen hun eigen taal.
 Voor de Inlandsche volksgroepen geldt hetzelfde.
 Levende tusschen menschen met geheel andere godsdienstige begrippen en andere gewoonten, moet aansluiting van landgenooten wel volgen, als men ten minste wil voorkomen, dat eigen instellingen worden opgelost en de eenling opgaat in het overheerschende element.
 Met het Nederlandsch gezag moet men niet breken; integendeel verdient het aanbeveling zich behartigend der groote volksbelangen, die ook door de verschillende vereeningen worden voorgedragen, als de Onderwijzersvereening, de Vereening van Spoorwegpersoneel, van Boschwezen, de Jong-Java Vereening, de Jong-Sumatranen Bond, de Regentenbond op Java, de Vereening van Inlandsche Bestuursambtenaren op Sumatra en Borneo, enz.
 De Vereening van Inlandsche Bestuursambtenaren op Sumatra geeft het maandblad „Taman Prijai” uit, dat de Demangs, Assistent-Demangs,

ABONNÉ SIGAREN VADEMECUM
 HAVANA-SERIEMERK
 N.V. SIGARENFABRIEK
KESSELS & VAN HUSSEN - EINDHOVEN

Lunchroom — Thee-Concert
„DE OUDE VETTE HEN”
DEN HAAG bij het Stadhuis

enz. geidelijk en moreel moet steunen, waardoor zij in staat gesteld wordt te trachten gedaan te krijgen, dat de wensch, van door den Gouverneur-Generaal te worden aangesteld, in stede van door het gewestelijk gezag, wordt vervuld.
 (Wordt vervolgd.)

UIT DE CHINEESCHE PERS.

Het jaar 1922.
 De gebeurtenissen van het jaar 1922 in het geheel overziende, is de redactie van de „Pewart Soerabaya”, blijkens het gegeven overzicht in haar nummer van 30 December 1922, van meening, dat, over het algemeen genomen, weinig gunstige resultaten werden bereikt.
 Groot was de hoop en het vertrouwen dat de conferentie te Washington, welke zoo ernstig was voorbereid en die op wapenbeperking en scheidsrechterlijke uitspraak in ernstige politieke geschillen aanstuurde, eene betere orde van zaken voor de geheele wereld in het leven zou roepen, doch het heeft helaas niet zoo mogen zijn.
 In Klein-Azië kwamen Turken en Grieken in een daadwerkelijk gewapend conflict, en, al moge ook een tijdelijke stilstand van wapenen zijn ingetreden, de positie van Turkije in Europa blijft, niettegenstaande de bemoeiingen van de conferentie te Lausanne, een onopgelost vraagstuk, dat tot tal van onrustige verwickelingen aanleiding geven kan.
 Terwijl deze politieke kwestie den toestand van Oost-Europa beheerscht, houdt West-Europa zich op politiek terrein in hoofdzaak bezig met de uitvoering der in het vredesverdrag van Versailles vastgestelde schadeloosstelling, door Duitschland te betalen.
 De daarbij ontstane tegenstellingen van belangen hebben van de zijde van Frankrijk geleid tot dwangmaatregelen, welke bij strenge doorvoering, tot een wanhoopoorlog met een door Rusland gesteund Duitschland kan leiden.
 De levensvatbaarheid van het nieuwe Rusland werd in twijfel getrokken, doch het bestaat nog steeds.
 De Russische propaganda moge al niet die resultaten hebben opgeleverd, welke men daarvan had verwacht, zij is toch krachtig genoeg om vele schikkingen tegen te werken, in aanmerking genomen het groote leger, waarover Rusland beschikt en waardoor het in staat wordt gesteld zich aan te sluiten bij die regeeringen, die in de klem zijn geraakt en den wensch tot aansluiting kenbaar maken.
 Zelfs bij ontplooiing van de grootste waakzaamheid en voorzichtigheid van de zijde der Westersche staatslieden, kan dus elk oogenblik een nieuwe oorlog in West-Europa uitbreken, welke ook van groeten invloed zal zijn op de toestanden in Ned.-Indië.
 Waar in vorige artikelen de redactie reeds heeft gewezen op het gevaar van eene botsing tusschen de Vereenigde Staten van Amerika en Japan, terzake van tegenstrijdige belangen in den Stillen Oceaan, daar acht zij het overbodig hier nogmaals te wijzen op het oorlogsgevaar in dat gedeelte van de wereld.
 Wel is waar zijn op de conferentie te Washington afspraken en voorzieningen genomen, die dat gevaar moesten bezweren, doch wat in de werkelijkheid van zulke afspraken terecht komt, heeft de praktijk dikwijls voldoende aangetoond.
 Het gevaar is te ernstiger, omdat bij een eventueelen oorlog tusschen Amerika en Japan, Australië en Engeland daarin zullen worden betrokken en hoogstwaarschijnlijk de partij van Amerika zullen kiezen.
 En dat China, als ernstig tegenstander van Japan, aan zulk een oorlog deel zal nemen, spreekt van zelf.

enz. geidelijk en moreel moet steunen, waardoor zij in staat gesteld wordt te trachten gedaan te krijgen, dat de wensch, van door den Gouverneur-Generaal te worden aangesteld, in stede van door het gewestelijk gezag, wordt vervuld.
 (Wordt vervolgd.)

FIRMA P. C. & A. PICO & ZONEN
 Brandtstraat 2-6 Telefoon M. 1478
 le Van den Boschstraat Telefoon B. 178
DEN HAAG.
 Rund-, Kalfs-, Varkens- en Lamslagerij, annex
 Fijne Worst- en Vleeschwarenfabriek.
 (1882-1922).

Haagsche Coöperatieve Keuken
Restaurants
 Keppelstraat 274 Tel. M. 2313
 Anna v. Buerenstraat 204 - Tel. B. 226
 Middagschotel 12-2 uur à f 0.65
 Diner 5-7 uur à f 1.11
 Diverse Schotels à la carte.
 Uitzending door de geheele stad à f 0.76 PER
 MAALTIJD en f 0.14 bezorgloon PER BUS.

Vert. Fred. Hendriklaan 73, Tel. S. 316

AGENTEN GEVRAAGD

Restaurant Mondain

Premier Ordre

ATLANTIC
 BAR
 LANGE HOUTSTRAAT
 DEN HAAG

Zijt Gij Abonné
 van het rijk Geïllustreerde
 Maandblad
NEDERLANDSCH INDIË
 OUD EN NIEUW
 Zoo niet, vraag dan gratis proefnummer
 aan bij de Administratie
Nobelstraat 20 Den Haag
 Telefoon H. 1987*

BESCHIKBAAR.

Parkhotel
 van Stolkpark, Scheveningsche Boschjes.
 Tel. S. 733 - S. 1525 - S. 467
EERSTE RANGS FAMILIEHOTEL
 Centrale Verwarming, Electricch
 Licht, Baden, Rustige ligging.
LIFT,
 Bijzonder geschikt voor Zomer- en Winterverblijf

NEDERLANDSCHE HANDEL - MAATSCHAPPIJ

Gestort Kapitaal / 80,000,000.-
Statutaire Reserve - 19,445,211.-
Buitengewone Reserve 22,660,000.-

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.
Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestingen in Nederlandsch-Indië,
Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten
Incasseringen en Financieringen.

Schriftelijke en Telegrafische Crediten.

Reiscreditbrieven.

Deposito's.

Rekeningen-Courant.

Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken.

Wanneer U

PERIODIEKEN

wilt uitgeven, wend U dan tot ons. Wij zijn daarvoor speciaal ingericht en kunnen derhalve voor

goede en tijdige aflevering

zorg dragen. Desgewenscht verzorgen wij voor U de

Administratie en Expeditie

Onze rotatiepersen staan gereed voor uw **grote op-lagen**, onze prima snelpersen voor die tijdschriften, waarbij het vooral op **kunstdruk** aankomt.

N.V. Drukkerij Ten Hagen

Nobelstr. 20, Den Haag, Tel. H. 1987*

Commanditaire Bank- en Handelsvereniging
VISSER & Co.,
's-GRAVENHAGE - Thomsonlaan 31.
Tel.-adres: COBAYICO. Tel. Nos. M. 3930 en M. 3931.
17 Postcheque- en Gironummer 47262.
Verricht alle Bankzaken.
ADMINISTRATIE VAN VERMOGENS
HYPOTHEKEN ASSURANTIËN SPAARKASSEN

Voor het geval Japan in dien strijd het onderspit mocht delven, bestaat er geen krachtig rijk meer in Azië en heeft de Westering de handen vrij om er den baas te spelen en te handelen al naar gelang hem goeddunkt.

Bij deze staatkundige twistpunten moet men ook de economische tegenstellingen in de verschillende landen voegen.

De economische toestand in alle landen stemt niet tot opgewektheid, want, zoowel in den handel als in de nijverheid, gaat weinig om, terwijl het aantal werkelozen niet vermindert.

In Rusland heerscht in enkele gedeelten hongersnood en al is de toestand elders iets beter, hij geeft toch aanleiding tot het feit, dat velen uitzwermen en trachten in andere landen een beter heenkomen te zoeken.

Verbetering van die toestanden ligt nog in een ver verschiet.

Wel hebben de verschillende conferenties in Europa getracht tal van economische onderwerpen te regelen, doch de economische hemel bleef tot heden niet donkere wolken bedekt.

In China staan de zaken niet gunstig.

Wel werd Kiaotsao aan China teruggegeven, doch wat beteekent dit feit in vergelijking met den hoogst slechten financiële toestand, waarin het land verkeert en die van zóódanigen aard is, dat het land zijne schulden niet betalen kan.

Aan de Chinezen in Ned.-Indië heeft het jaar 1922 meer leelijks dan goeds gebracht.

Men weet nog niet of men Nederlandsch onderdaan moet worden, dan wel zich bij den Inlander moet aansluiten, of dat men Chinees moet blijven, terwijl men, als eene beslissing moet worden genomen, zich afvraagt op welke wijze men in dien toestand kracht kan ontplooien.

Ten aanzien van het onderwijs vraag men, hoe het onderwijs op de scholen kan worden verbeterd en een grooter aantal leerlingen op de onderwijsinstellingen kan worden toegelaten.

Wat komt van den toestand en de Chinese nationaliteit terecht, als de Chinese jeugd meer de Hollandsche dan de Chinese scholen bezoekt?

Hoe meer men deze vragen nauwkeurig beschouwt, hoe meer vragen zich voordoen en hoe moeilijker het antwoord daarop is te geven, en dat is de reden, dat de Chinese beweging in Ned.-Indië eerder achteruit dan vooruit is gegaan.

Op economisch gebied was de toestand eveneens ongunstig.

De malaise en de belastingaanslagen eischen vele slachtoffers.

Moge het jaar 1923 verbetering brengen!

LITERATUUR-OVERZICHT.

Algemeen verslag van het Onderwijs in Ned.-Indië over 1920.

Bij G. Kolff en Co. te Weltevreden verscheen het Algemeen verslag van het onderwijs in Ned.-Indië over 1920.

Het verslag is in heknopen vorm uitgegeven. De staten en tabellen, die in vroegere verslagen het tweede deel vormden, zijn niet gepubliceerd; de belangrijkste daarin verwerkte gegevens zijn in den tekst opgenomen.

In de samenstelling is ook eenige wijziging gebracht; de gegevens zijn niet, zooals voorheen, bijeen gebracht door het Departement van Onderwijs, doch door den Onderwijsraad, hetgeen aan de leesbaarheid ten goede is gekomen. In dit verslag is bijzondere aandacht geschonken aan de historische ontwikkeling van het geneeskundig-, het technisch- en het ambachtsonderwijs.

Het geheel is in een simpeler gewaad gestoken, het formaat verkleind, gekleurde en ongekleurde grafische overzichten zijn in de publicatie niet opgenomen, kaarten en platen zijn eveneens weggelaten.

Het ligt in de bedoeling voorloopig om de twee jaren een verslag uit te geven.

Jaarboek van het Mijnezen in Ned. Oost-Indië.

Ter Landsdrukkerij te Weltevreden is verschenen van den 49en jaarg. (1920) van het Jaarboek van het Mijnezen het eerste gedeelte der Verhandelingen, waarbij een afzonderlijken atlas met 21 kaarten.

BESCHIKBAAR.

DE BAS & Co., Bankiers

HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:: Safe-Inrichting ::

Het deel opent met levensbeschrijvingen (met portretten) van de mijningenieurs J. H. Menten, door G. P. A. Renaud; J. Koomans, door E. Middelberg; P. van Tiel; en G. P. A. Renaud, door W. Godefroy.

En bevat verder de volgende bijdragen. I. Verslag van het onderzoek der asfalt-terreinen bij Tandjoeng Laoet (res. Palembang), door ing. K. G. J. Ziegler (met platen). — De ijzerertsafzettingen van het Koekoesan-gebergte in Zuid-Oost-Borneo, door wijlen ing. Dr. W. Dieckman. — Resultaten van geologisch-mijnbouwkundige verkenningen in een gedeelte van Midden-Sumatra, door wijlen ing. H. G. van Steiger. — Over de resultaten eener proefontginning van nikkelertsafzettingen, nabij Soroako (Celebes), door J. W. A. Adam (met platen). — Bijdrage tot de kennis van den oorsprong en de verspreiding der diamanthoudende afzettingen in Zuid-Oost-Borneo en van de opsporing en winning van den diamant, door ing. L. H. Krol (met platen). — Verslag over eene geologisch-mijnbouwkundige verkenning van de Karimata-eilanden, door ing. W. A. J. Aernout (met platen).

Toradja-dansers.

Het April-Nr. van „Alle den Volcke” geeft een ethnographisch zeer belangrijk (maar helaas onduidelijk afgedrukt) plaatje, een groep Toradja-dansers (Midden-Celebes) voorstellend, met een onderschrift van zendeling J. Belkma.

We veroorloven ons het geheel over te nemen. „De Toradja's dansen nimmer voor bloot vermaak alleen, gelijk bij de „beschaafde” volken het geval is, doch hun dans is altijd een onderdeel van de een of andere adat, een stuk van hun godsdienst.

De dansers, die op deze foto voorkomen, zijn 7 mannen en 6 vrouwen. Hun dans heeft ten doel om zegen af te smeeken van de goden voor den rijstbouw. De mannen zijn getooid met groote karbouwenhorens, versierd met kostbare doeken en behangen met lange reepen oud-Hollandsch zilvergeld. Deze oude geldstukken, dateerende uit de 17-18e eeuw, en afkomstig uit Fryslia, Hollandia, Zeelandia, enz., een waarde hebbende van 2 stuivers, waren hier nog in omloop, toen het Gouvernement in 1906 het geregeld bestuur vestigde. Thans zijn ze niet meer in circulatie. Op de horens prijken voorts nog groene pluimen van parkietenvoeren. Als de mannen hun dans uitvoeren, die veel gelijkt op een spiegelgevecht, hebben ze een langen bamboe klepper in de hand. Ze maken dan allerlei rhythmische passen en zwenkingen en kleppen met hun ratel.

De vrouwen dragen op het hoofd een sierlijke kroon met goud en kralenwerk afgemaakt, en getooid met parkietenvoeren. Grootte platen en rollen goud zijn tot een kostbaar halssieraad saamgeregend. Op zij dragen zij een gouden kruis van groote waarde. Onder zacht slepend gezang, terwijl zij langzaam haar lichamen heen en weder wiegen, zenden zij hare smeekgebeden op.”

Atjeh vijftig jaar onder Nederlandsch gezag.

Het feit dat het in deze dagen 50 jaar geleden is, dat het Nederlandsche bestuur over Atjeh een aanvang nam, is aanleiding voor de Wereldkroniek (Nr. van 21 dezer) om een aantal foto's van dat gewest te publiceren, voorafgegaan door een kort historisch overzicht.

De deskundige lezer zal wel enkele foutieve onderschriften bij de plaatjes bespeuren.

In- en Uitvoer.

In het Nr. van 18 April voortzetting der beschouwingen van den hr.Th. Op de Coul over de vooruitzichten onder Indische cultures voor 1923. Schr. behandelt thans het artikel thee; hij bespreekt de snelle en beduidende prijsverhoging van dit product op de wereldmarkt. „De krachtige prijsverbetering is voor velen een verrassing geweest, niet het minst voor de Ned.-Indische theeproducenten, waarvan de meesten juist in 1922 waren afgestapt van het inkrimpingssysteem. De omvang der oogsten van 1922 werd verder gunstig beïnvloed door een goede weersgesteldheid, die vooral in het laatste kwartaal van het jaar een ruime productie bevorderde.

De vooruitzichten voor 1923 voor onze Indische thee-producenten zijn zeer bevredigend, en wellicht in jaren niet zoo gunstig geweest als nu het geval is. De voornaamste redenen zijn de toename der wereldconsumptie en de vermindering der productie van vroeger sterk exporteerende landen.

De prijzen, die alle soorten thee in het eerste kwartaal van 1923 te Amsterdam, in Londen en in Indië bedongen, zijn buitengewoon hoog geweest, in het bijzonder voor de ordinare soorten. Voor de gewone gebroken thee werden prijzen besteed tot boven 80 cent, voor de betere thees werd tot f 1.35 per ½ K.G. betaald. Zeer waarschijnlijk zullen deze prijzen niet gehandhaafd kunnen blijven, doch zelfs indien een verlaging van 20 tot 30 cent per half K.G. in den loop van dit jaar mocht intreden, zal 1923 voor de Indische theeplanters tot de record-winstjaren gaan behooren.”

EINDHOVENSCHE BOOMKWEKERIJ

TEL. 634 EINDHOVEN TEL. 634

LEVERING VAN ALLE SOORTEN

BOOMEN EN PLANTEN

TEGEN SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN

SPECIAAL ADRES VOOR HET

AANLEGGEN VAN LUSTHOVEN, TENNISBANEN, ENZ.

FIRMA J. ASJES Ez.

CARROSSERIE EN RIJTUIGFABRIEK

ALKMAAR

BOUW VAN ALLE SOORTEN RIJTUIGEN,
KOETSEN EN CARROSSERIËN VOOR

.....PERSONEN- EN VRACHTVERVOER.....

Warme Landen.

Gratis zenden wij voor Uw uitrusting op aanvraag onze geïll. prijs-courant

Firma J. LEVIE, Kruiskade 5, Rotterdam

Witte Pakken, krimpvrij, v. af f 11.50
Honderden tevredenheidsbetuigingen

48-jarige reputatie

Algemeen Landbouwweekblad voor Ned.-Indië.

Hoofdzakelijke inhoud van No. 37. De Inlandsche rubbercultuur. Opgedragen aan Prof. Dr. Treub, door Pionier. — Drogen van vruchten, door J. J. Oehse. — Nieuwe methode ter bereiding van ruwe rubber. — Nog iets over groenbemesters, door W. M. van Helten. — De meest bekende Indische plantengiften (slot), door Espé. — Vergelijkende productiecijfers van thee-ondernemingen in Ned.-Indië gedurende de jaren 1920, 1921 en 1922. Mededeelingen van het Statistisch kantoor. — De kapok. Haar mogelijkheden in Malaya. — Eene fout in de toepassing der Kina-ovesteenkomst. — De wereldproductie van mais en Indië's aandeel daarin, door Dr. P. J. S. Cramer (ontleend aan Koloniale Studiën).

Tijdschrift voor Economische Geographie.

De hr. H. Ch. G. J. van der Mandere vervolgt in het Nr. van 15 April zijne bijdrage over de economische beteekenis van de suikerindustrie op Java. Men moge van meening zijn, dat de suikerindustrie een vloek voor den Javaan is, dan wel een zegen, een feit is het, dat men groot respect moet hebben voor een industrie, die een betrekkelijk klein gedeelte van Java's bouwgrond in beslag neemt voor haar 185 fabrieken en aan loonen, grondhuur enz. bijna 125 miljoen gulden 's jaars uitkeert en die aan belastingen, irrigatiekosten enz. (over 1920) ruim 164 miljoen gulden bijdroeg in de Landsmiddelen.

Behalve door den hr. V. d. M. wordt ook de beteekenis van de suikerindustrie in het licht gesteld in het 15 April-Nr. van het Orgaan der Leerlingen van Middelbare Technische scholen.

Genoemde afl. van het Tijdschr. voor Ec. Geogr. bevat nog het eerste gedeelte van een artikel van Dr. W. Esenbach: De eocene kolen van den Oost-Indischen Archipel, economisch-geographisch beschouwd (met kaartje). In een noot teekent de redactie hierbij aan: Bij uitzondering verleen wij dit artikel, in Nederlandsche vertaling, een plaats in ons tijdschrift. Wij wijzen den lezer in aansluiting op deze studie op de goede overzichtelijke, deels beknopte, behandeling der „kolen” van Ned.-Indië, door ir. N. Wing Easton in de Encyclopaedie van Ned.-Indië.

De Indische Mercur.

Inhoud van Nr. 16. De economische beteekenis van het Radio-Verkeer voor den Ned. Oost-Indischen Archipel (met kaartje), door W. L. Utermark. — De opening van de Ned.-Indische tentoonstelling in het „Holland Huis” te Brussel, door Elaphos. — Bankatiumlijnen. — Kamer van Koophandel en Fabrieken te Rotterdam. Jaarverslag over 1922 (hierin mededeelingen over handel en nijverheid in Ned. Oost- en West-Indië). — Kultuurberichten. — Kleine mededeelingen. — Financiële berichten en verslagen, zoodaende de overige wekelijksche rubrieken. — De afd. Handelsmuseum van het Koloniaal Instituut geeft recente literatuur over de zgn. groote cultures, als: koffie, rubber, suiker, tabak, thee.

Garoot en omstreken.

Bij G. Kolff en Co. te Batavia is verschenen een typographisch keurig verzorgd boek, getiteld: Garoot en omstreken. Zwerftochten door de Preanger, geschreven voor „Elito” („The East Indian Travelling and Tourist Offices”), door J. Z. van Dijk.

Bedoeld als reclame van de Directie der Ned.-Indische Hotelvereeniging, is dit boekwerk bijzonder goed geslaagd. De samensteller heeft een aantrekkelijken stijl; hij vergezelt den bewonderenden bezoeker in gedachten op zijn tochten in de Preanger, het voor den toerist belangrijkste gedeelte van West-Java, en maakt hem opmerkzaam op natuurschoon en andere interessante dingen. De talrijke fraai afgevoerde foto's en afbeeldingen in kleurendruk zouden wens alleen reeds deze uitgave gewettigd hebben.

Op gelijksoortige wijze bewerkt, zullen weldra nog twee delen verschijnen, respectievelijk voor Midden- en Oost-Java.

Chung Hwa Hui Tsa Chih.

Van dit op onregelde tijdstippen verschijnend „Tijdschrift der Chinezen in Nederland en Ned.-Indië” is verschenen No. 3 van den tweeden jaargang.

Bij de inhoudsopgave noemen we: Onze politieke behoeften, door Kho Khik Hoen. — Promotie van Dr. Ir. Han Houw Tjong. — Worsteling der blanke en gekleurde rassen. — De hygiëne der Chinezen in Ned.-Indië, door Tio Tjean Gie. — De Chineseesche schilderkunst tijdens de Tang- en Sungdynastie, door Tio Tjwan Gie.

Locale Belangen.

Onder het opschrift „Wat hangt ons boven het hoofd?” in het 16 Maart-Nr. van het orgaan der Vereeniging voor Locale Belangen” een artikel naar aanleiding der beide volgende berichten in de Locomotief.

Naar wij vernemen, heeft de regeeringscommissaris

COLUMBUSSTRAAT 159

TEL. M. 5307

J. Julius Oppenheim
FOTOGRAAF
EX-OPERATEUR v. d. „SKETCH”

voor de bestuursvorming aan de Regeering het voorstel gedaan over te gaan tot opheffing der gemeente Cheribon, op grond o.a. van het gering aantal Europeanen, dat zij zou tellen.

De resident van Cheribon heeft zich echter tegen dit voorstel gekant.

2. In verband met het voornemen der Regeering, zooals haar dit door haar gemachtigde aan de hand is gedaan, om over te gaan tot opheffing van de gemeente Cheribon, waarvan wij eenige dagen geleden gewag maakten, vernam het Soer. Hbld. nog, dat ook overwogen wordt, over te gaan tot het brengen van een ingrijpende verandering in de positie der burgemeesters, waardoor veel van hun zelfstandigheid zal verloren gaan en zij direct ondergeschikt zullen worden aan het B. B. Naar het blad vernam, wordt thans van de zijde der burgemeesters een protest hier tegen voorbereid.

Het is begrijpelijk dat, hoewel de redactie van Locale Belangen niet kan nagaan de juistheid dezer berichten en in hoeverre de voorstellen reeds vasten vorm hebben aangenomen, thans reeds alarm blaast, omdat die Vereeniging zich de aangewezen organisatie acht om tegen elke poging tot ontwijking van de decentralisatie te waken.

Verder bevat het 16 Maart-Nr. o.m.: Drinkwatervoorziening door zuivering van rivierwater, door P. H. W. Sitsen (ontleend aan de Waterstaatsingenieur). — Resultaten van het Volkshuisvestingscongres.

Mededeeling No. 47 (Bijlage van genoemde afl.) bevat een beknopt verslag van het twaalfde Decentralisatiecongres, gehouden den 4en en 5en Juni 1922.

Indië. Geïllustreerd weekblad.

Afl. 3. Kuust en kunstvaardigheid in Indië (vervolg), door N. — De ontwikkeling der aardolie-nijverheid in Ned.-Indië (wordt vervolgd). — Brieven uit de rimboe, van Hans Napeng (vervolg). — Het Bataviasche stadhuis, door S. Kalf (vervolg). — Naar aanleiding van stille kracht, door C. F. Krusinga.

Boschbouwkundig Tijdschrift Tectona.

Oorspronkelijke bijdragen in deel XVI, afl. 3. Boschbelangen in de 1e Inspectie-Afdeling: Het beheer der schermbosschen van Westelijk Java, door J. J. Duyfjes. — Djati en Hindoe's (Oorsprong van Tectona grandis L.f. op Java), door T. Altona (vervolg). — Benzoëcultuur en volkswelvaart in Tapanoeli (Sumatra), door W. C. R. Schnepfer.

Marineblad.

In de afl. van 14 April eene beschouwing van den hr. Tj. Meijer, getiteld Staatsmarine en Nederlandsch-Indië. — Verder den tekst eener zeer belangrijke voordracht van Prof. D. G. Stibbe, gehouden voor de leden der Marine-Vereeniging den 16en Januari j.l. Onderwerp: Volksbeweging en bestuurspolitiek in Britsch- en in Nederlandsch-Indië.

Huisbedienden-Belasting.

De Ind. dagbladen vermelden het volgende nieuws. „Aneta verneemt betreffende de middelenverhooging voor de begroting 1924, dat de meerdere opbrengst van de personeele belasting wordt geraamd op zeven ton, in verband met het voornemen om het houden van meer dan twee bedienden progressief te belasten.”

De Banier van 16 Maart teekent hierbij aan: Dat is zeker om de groote gezinnen nog wat meer te treffen. Waarom geen belasting op het hebben van veel kinderen?

En de Java-Post van denzelfden datum: Deze nieuwe belasting zal natuurlijk weer voornamelijk de groote gezinnen treffen. Denkt soms de promotor van deze nieuwigheid — de een of andere belastingspecialiteit natuurlijk — dat men in dezen tijd van malaise en van vermindering van inkomsten voor z'n plezier zooveel aan bediendenloon betaalt? Heeft hij er geen oogenblik aan gedacht, dat de meesten het aantal hunner bedienden tot twee terugbrengen, wat ongetwijfeld beter is dan allen in dienst te houden op verminderd loon? Zeven ton meer, och kom! Hoe veel arme Inlanders zullen door dezen maatregel aan de werkloosheid worden overgeleverd: oude bedienden, die niet gewend aan ander werk, maar niet zoo dadelijk op andere wijze aan den kost zullen kunnen komen? Zulke „kleinigheden” wil de fiscus wel eens over het hoofd zien.

Geneeskundig Tijdschrift voor Ned.-Indië.

Uit den inhoud van deel 63, afl. 1. Constitutiekenmerken bij het Maleische ras en Chinezen, door Dr. H. Müller. — Over de kreosootbehandeling van Influenza, door A. Kampman. — Beknopt overzicht betreffende de filariaverspreiding in Ned.-Indië. — Psychiatrische expertise, door A. Kits van Heijningen. — De pestepidemie in Blitar in 1921-'22, door Dr. A. J. Salm. — Het beroepsgeheim en de geslachtsziekten, door E. H. Hermans. — Aanvullingen van het overzicht van het filaria-onderzoek onder de Atjehsche bevolking gedurende 1922, door R. Oostingh.

BESCHIKBAAR.

MEDICINALE KRUIDEN

van A. KRAJENBRINK, Soerabaja, Java (N. O. I.)

RENNA tegen Galsteen
ALBUMA tegen Eiwit in de Urine
VENERA tegen Ziekte der Urinewegen
VENA tegen Puistjes in het gelaat
ASTMATA tegen Asthma
STOMALIN tegen Maagaandoeningen

Verkrijgbaar bij de „Centraal Apotheek „DE KOEDOE”, Fred. Hendriklaan 166, Scheveningen, Telefoon Sch. 1053.

BIJ UW BEZOEK AAN

BRUSSEL, OSTENDE of BLANKENBERGHE,

bemerkt U, dat Uw kleederen gekreukt, gevlekt of gescheurd zijn.

U kunt ze moeilijk missen Geen nood

Wij Reinigen en Persen Uw Kleding terwijl gij slaapt!

THE AMERICAN EXPRESS CLEANERS AND TAILORS hebben eigen ateliers te

BRUSSEL, OSTENDE, BLANKENBERGHE,

Palace Hotel 39 rue Royale Hotel Excelsior
Astoria Hotel Royal Palace Hotel Belle Vue
Grand Hotel rue de la Limite Grand Hotel

Onverschillig waar U logeert, wij Stoomen (binnen 24 uren) Reinigen, Verven, Repareeren, Keeren, Plisseeren, Stoppen (American Stoppage) alles zoo vlug en zoo goedkoop, dat wij reeds vele Hollanders onder onze trouwste Clientèle mogen rekenen.

Indien Uw verblijf zoo kort is, dat Gij in een der bovengenoemde plaatsen niet overnacht, dan reinigen en persen wij Uw kleding,

terwijl gij Uw courant leest of even een brief schrijft.

American Express Cleaners & Tailors

Prop.: M. ANDRÉ,

4 rue Grétry, BRUSSEL

(eerste Zijstraat rechts op den Boulevard komende van de Place Brouckère).

Nederlandsch Administratiekantoor

Hoofdkantoor: WILLEMSPARKWEG 4 - AMSTERDAM

Bijkantoor: 's-HERTOGENBOSCH, Parade 1, Tel. No. 1079

ALLE BANKZAKEN

Verstrekt gratis advies betreffende alle fondsen en aandelen, verhandelt valuta op termijn, belast zich met uitvoering van orders op de Amsterdamsche Beurs. S

N. V. Meubelfabriek „DELTA”

Van Broekhuizenstraat 26-28-30 - Telef. 893

NIJMEGEN

Wij kunnen U momenteel aanbieden: S

Complete Huiskamers van af f 315.-

ADI-POESTAKA

Boekhandel en Uitgevers-Mij.
L. v. Meerderv. 332 - Den Haag
Tel. M. 5611.

Hoofddepôt van de uitgaven van het „Java-Instituut” en van „De Commissie voor de Volkslectuur” te Weltevreden.
Levering van alle Boeken op elk gebied, ook Buitenlandsche Uitgaven.
Speciaal zijn we goed gesorteerd in Oostersche Werken.

Bij alle Boekhandelaren en bij de Uitgeefster.

Tempel en Paleis in Hindoestan

door MAURITS WAGENVOORT.

Met 25 Illustraties.

Prijs: f 3.20.

Dit werkje bevat o.a. reproducties van Etsen van Nieuwenkamp en geeft den lezer een denkbeeld van de grootsche bouwkunst van Hindoes, Dravidiërs en Mohammedanen in Voor-Indië.

VERSCHEENEN:

De Javaansche Danskunst

door Th. B. VAN LELYVELD.

Met 38 Illustraties.

Prijs: f 3.20.

De schrijver, die op Java in kringen van Inlandsche grooten heeft verkeerdt, is de eerste, die ons op systematische wijze in het wezen der Javaansche danskunst inleidt.

Het werk wordt o.a. verlucht door opnamen van Mevrouw Linda Bandara aan de dans- en muziekschool te Jogjakarta, genaamd: „Krido-Besko-Wiromo”, waardoor de lezer o.a. op aanschouwelijke wijze kennis maakt met de elementaire bewegingen van den Javaanschen dans.

PAS VERSCHENEN DE 2^E DRUK van

De Geur van Moeders Haarwring

door NOTO SOEROTO.

Prijs f 3.75.

Uit de Persbeoordeelingen:

„. . . . Hier ligt een bundel Nederlandsche verzen van een Javaanschen dichter voor ons, wiens poëzie ons dwingt ze met die van onze grootste poëten te vergelijken. Dat is iets, wat mij boeit en onweerstaanbaar tot mediteeren brengt. Een boek van groot gevoel en hooge beschaving. Een dichter, die niet van de dingen, maar van hun innerlijke wezen zingt!”

JOHAN KONING in „Weekblad voor Indië”.

„. . . . Hoe devoot en hoe vol blijde ontroering zijn de gedichten, waarin Noto Soeroto zijn moeder bezingt, een hulde, sterker en dieper dan het liefdelied van den minnaar, omdat ze zuiverder is en niet eischt of afsmeekt, maar slechts dankt en bidt en vereert . . . De schoonheid van zijn vaderland en de monumenten van de beschaving van zijn heetgeliefd volk brengen den dichter tot geestdrift en het lied rijst uit zijn ziel”

PETER V. ARKEL in „Nieuws van den Dag van Ned.-Indië”.

Stoom-, Wasch- en Strijkinrichting
C. PIERIK-VAN DER DRIFT
Schenkweg 300-302 Schiestraat 1
DEN HAAG
Chem. Wasscherij en Stoomerij

Archief voor de Rubbercultuur in Ned.-Indië.
Jaarg. 1923, No. 3. Het gebruik van bruin getint, parafinehoudend azijnzuur bij de rubberbereiding, door ir. W. Spoon. — Onderzoekingen over de opdrogingsnelheid van rubber, door Dr. O. de Vries. — Eenige gevallen van bliksemschade bij Hevea, door J. G. J. A. Maas.

Departement van Landbouw, Nijverheid en Handel in Ned.-Indië. 's Lands Caoutchoucbedrijf. Verslag over 1919 en 1920. (Batavia, Javasche Boekhandel en Drukkerij).

Verslag omtrent den dienst der Postspaarbank in Ned.-Indië over het jaar 1921. (Weltevreden, A. Emmink).

Verslag van de Ombilinmijnen over het jaar 1921. (Weltevreden, Landsdrukkerij).

Regenwaarnemingen in Nederlandsch-Indië, 42e en 43e jaargang 1920 en 1921. Bewerkt en uitgegeven door het Kon. Magnetisch en Meteorologisch Observatorium te Batavia (Weltevreden, Landsdrukkerij).

Mededeelingen van het Proefstation voor Thee, No. 81. Notulen van de Alg. verg. op 5 en 6 Nov. 1922. Behandeling van het Helopeltisvraagstuk en het Rorak vraagstuk.

De toekomst van Indië. Referaat, gehouden door Ds. E. D. Bakker op het 5e Geref. Studenten-Congres te Lunteren. (De Banier, 16 Maart '23).

Suriname.

De Memorie van Toelichting bij de 6 Maart ingediende begroting voor 1924 is een buitengewoon belangwekkend stuk. In de algemeene beschouwingen behandelt de Gouverneur de oude kwestie van de verhouding tusschen Gouverneur en Minister, waarover ook in de kolommen van dit blad meermalen gesproken is. Dat het eenmaal tot een uitbarsting zou komen werd door ieder, die jaarlijks de behandeling van de begroting volgde, voorzien. Hetgeen de Gouverneur schrijft, is een cri de coeur, een uiting van lang verkropte ergernis.

Onze ruimte gedooft niet het geheele stuk hier over te nemen. Tot eenige grepen moeten wij ons bepalen:

„Het ligt voor de hand, dat de koloniale huishoudelijke begroting voor 1924 nog in hooge mate de duidelijke kenmerken van beperking en versobering vertoont, welke door den nood der tijden geboden worden.

Is het droevig, dat eene kolonie, welke nog immer op nieuwe ontplooiing wacht, hiertoe niet die kapitaalcrachtige lichamen ziet verschijnen, welke een koloniaal gebied als Java en andere deelen van den Oost-Indischen Archipel in betrekkelijk korten tijd tot grooten bloei hebben gebracht, des te droeviger is het, wanneer het Moederland, waarvan de eerste hulp voor een voortbestaan van Suriname moet worden tegemoet gezien, door de wereldgebeurtenissen zoodanig economisch is verzwakt, dat ook van die zijde noodwendig op krachtige beperking van alle uitgaven dient te worden aangedrongen. . . .

„Het is maar al te waar, dat de publieke opinie in het moederland in onze dagen, met algeheele negeering van rijke hulbronnen, welke in vorige eeuwen ten gunste van Nederlanders en van Nederlandsche ondernemingen gevloeid hebben, en tevens ook met voorbijgaan van de ethische verplichtingen, welke rusten op een koloniseerende mogendheid tegenover hare volksplantingen, Suriname slechts aanziet als een noodlijdend onderdeel des rijks, waarin schijnbaar vruchteloos groote subsidiebedragen werden gestort en waarvan desondanks niets te wachten is.

Het was zeker in hooge mate bemoedigend te lezen, dat de minister van koloniën zich ten vorigen jare zoo krachtig verzette tegen het denkbeeld om deze kolonie — niet ten onrechte meermalen de meest Nederlandsche genoemd — aan een vreemde mogendheid over te doen, en het is mede deze bemoediging, welke ons krachtig dient te bezielen om voort te werken aan een taak, welke somwijlen een sisyphus-arbeid zou kunnen schijnen,

BEROEPS-LEERAARS UIT ENGELAND DIE OOK HOLLANDSCH SPREKEN

SCHOOL OF ENGLISH

Geleenstraat 118
Weteringkade
DEN HAAG

UITSLUITEND PRIVAAT ONDERRICHT IN DE ENGELSCH TAAL

maar welke toch tevens het perspectief op zooveel bereikbare mogelijkheden opent, dat het onverantwoordelijk ware den moed ook maar één oogenblik te verliezen. . . .

„Het grootste bezwaar, hetwelk de gouverneur thans op zijn weg ontmoet, en hetgeen feitelijk alle pogingen tot voortschrijding ten eenenmale belemmert, ja zelfs dwarsboomt, ligt in de wijze, waarop zoowel het bestuur alsook het zelfbestuur van de kolonie wordt uitgeoefend.

De gouverneur wenscht geen beroep te doen op de historie, voor zoover deze bijna constante jammerklachten van vroegere koloniale besturen vermeldt, met betrekking tot gemis aan medewerking van de zijde der Moederlandsche regeering, evenmin wil hij te dezen opzichte de waarschuwingen van meerdere oud-gouverneurs van Suriname in het geding brengen, voor zooverre deze hem persoonlijk het vaak onhoudbare in vorenbedoelde verhouding hebben afgeschilderd, maar hij ziet zich genoopt enkele voorbeelden uit eigen ervaring te doen volgen, teneinde daaraan die gevolgtrekkingen te kunnen verbinden, welke hij voor een juiste beoordeeling van dit alles beheerschende vraagstuk van Koloniaal regeeringsbeleid noodzakelijk acht. . . .

(Hier volgen een zestal voorbeelden, die wij moeten weglaten. Hierna vervolgt de Gouverneur): „Het opnoemen van deze feiten is niet bedoeld als een critiek op de wijze waarop speciaal in onze dagen wordt gehandeld.

Deze zuiver zakelijke critiek richt zich niet tegen bepaalde personen, maar louter en alleen tegen het stelsel, hetwelk sedert jaren bestaat en hetwelk onafgebroken wordt voortgezet.

Dit stelsel, waarbij het opperbestuur formeel volkomen binnen de perken zijner bevoegdheid handelt, is een van de werkelijke rampen, waaronder de kolonie zucht en welke hare geleidelijke zelfstandige ontwikkeling verhindert en in den weg staat.

Heeft de gouverneur reeds aangevoerd, dat naar zijne meening de Kroon dit stelsel nimmer heeft gewild en zal hij nader trachten aan te toonen, dat naast dit formeel juiste standpunt toch nog ruimte voor eene andere opvatting open ligt, hij zou voorshands willen opmerken, dat een logisch doorvoeren van het gehuldigd systeem tot de consequentie zou dienen te leiden, dat de zaak in hare ware gedaante onder de oogen werd gezien en dat het quasi-besturen in de kolonie werd afgeschaft.

Zoolang Suriname armlastig blijft, en dat is immers het motief, dat aan elk ingrijpen ten grondslag lag, moet niet alleen feitelijk, maar ook, onomwonden uitgesproken, alle macht bij den curator berusten en den curandus, ook op het papier, elke bewegingsvrijheid, welke praktisch tot niets leiden kan, ontnomen worden.

De leden, die thans in het college van de Koloniale Staten zitting hebben, zouden gevoegelijk hunnen tijd, welke zij nu aan de kolonie geven, voor anderen meer productieven arbeid kunnen besteden en de vrijwel overbodige gouverneur ware ten spoedigste te vervangen door een willoos agent van het Departement van Koloniën, die automatisch had uit te voeren, hetgeen hem van uit Den Haag werd gelast.

Dan zou men het voordeel genieten, dat niet langer energie, tijd en geld werden verspild, dan zou men zich niet meer behoeven te beklagen over koloniale autoriteiten, die zich het recht aanmatigen om een eigen inzicht te bezitten en dan zou er geen vrees meer behoeven te bestaan voor verschil van meening, met daaruit voortvloeiende wrijving en onaangenaamheden.

Indien het waarachtig verlangen kon geboren worden om in onderling overleg tot eene werkwijze te geraken, waarbij het wezen van bestuur en zelfbestuur in hunne ware vormen werd gebracht, dan zou zulks zelfs binnen de grenzen van het huidige regeeringsreglement zeer wel mogelijk blijken.

„Where there is a will, there is a way”, geldt ook zeer bepaaldelijk in dit geval.

MILENA SIGAREN

SERIEMERK

FABRIKANTEN:
C. DE JONG & ZONEN, APELDOORN
HOOFDSTRAAT 8 TELEFOON 84

BESCHIKBAAR.

Zeebaboe's en Jongens

beschikbaar. 203

Te bevragen in „PERSINGGAHAN”

Advies Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
v. Boetzelaerlaan 2 - Tel. Sch. 248

Wanneer de gouverneur het waagt den weg aan te geven, waarlangs zoodanig doel te bereiken ware, wenschte hij vooraf nogmaals scherp te formuleeren, dat niet persoonlijke teleurstellingen, onderzonden van de zijde van bepaalde personen, hem de overtuiging geschonken hebben, dat het gewraakte stelsel onbestaanbaar is.

Ging het werkelijk om redenen van persoonlijke aard, dan ware het eenvoudige middel van een ontstagningsvraag spoedig toegepast, maar juist wijl het leden niet anders dan een voortzetting van het verleden is te achten, en de toekomst even somber blijft, bijaldien geen andere koers wordt ingeslagen, daar eischt het belang van Suriname, dat thans door openlijke bespreking althans gepoogd wordt de wonderplek in het koloniaal regeeringsbeleid open te leggen voor hen, die in het Moederland over het wel en wee der kolonie beschikken.

Men zal den gouverneur van overmoed en aanmatiging kunnen beschuldigen, wanneer hij een geneesmiddel tracht aan te geven voor de innerlijke kwaal, waaraan Suriname lijdt, maar zoolang hij niet ontheven is van den eed bij de aanvaarding van zijne bediening afgelegd, kan hem niet worden belet „eerlijk” uit te spreken, wat hij „voor de welvaart van de kolonie” noodig acht.

(Dan volgt de opsomming van de desiderata met de toelichting. De toelichting moeten wij weglaten).

1. De minister van koloniën besluite den gouverneur te erkennen als adviseur in Surinaamsche zaken en hem te raadplegen in alle aangelegenheden der kolonie betreffende.

2. De minister van koloniën besluite bij alle door hem aan de Staten-Generaal in te dienen stukken de daarop betrekkelijke, van den gouverneur van Suriname ingewonnen adviezen in extenso over te leggen.

3. De minister van koloniën besluite tevoren aan den gouverneur kennis te geven welk subsidiebedrag hij voor de gewone jaarlijksche uitgaven aan den begrotingswetgever denkt voor te stellen.

4. De minister van koloniën besluite, bijaldien het vorige punt wordt ingewilligd, de Surinaamsche begroting, wanneer deze geen overschrijding van het in uitzicht gestelde subsidiebedrag en evenmin begrotingsposten welke voor de toekomst niet te overzien zijn inhoudt, ongewijzigd over te nemen.

5. De minister van koloniën besluite, voor het geval hij zich niet kan vereenigen met een of meer onderdeelen van de Surinaamsche begroting, hiervan tijdig aan den gouverneur bericht te zenden, met opdracht hieromtrent de Koloniale Staten te hooren en het antwoord van dit college vergezeld van zijn (s gouverneurs) advies onverwijld in te dienen.

In het voorgaande, hetwelk de gouverneur thans zonder eenige herziening van het regeeringsreglement, mogelijk en bereikbaar acht, wordt een perspectief geopend, dat zeker niet op veeleischendheid berust en daarnaast een gevoelen uitgesproken, dat sedert jaren bewust en onbewust in veler harten heeft geleefd.

Slechts indien medewerking in die richting wordt verkregen, acht de gouverneur, zooals boven uiteengezet, de kans aanwezig, dat iets wordt bereikt voor de wezenlijke ontwikkeling van Suriname en is het samenstellen en tot uitvoering brengen van een daartoe strekkend werkplan mogelijk.

„De West” van 13 Maart eindigt hare bespreking van dit merkwaardige staatsstuk aldus:

„De Minister heeft nu de gelegenheid om te toonen, dat hij van goeden wil is. Hij kan, zonder iets van zijn bevoegdheid in te boeten, medewerken tot een vruchtbaarder samenwerking met de gestelde machten in de kolonie. Al wat men verlangt, is dat hij bij zijne besluiten in de eerste plaats rekening houdt met de adviezen van den persoon in wiens handen men het bestuur der kolonie heeft toevertrouwd.”

IN KRINGEN

waar men tot oordeelen bevoegd is, beschonwt men Aambeienzalf van broeder Benedictus als het eenigst, nooit falende middel. Prijs p. p. f. l.—
Verkrijgb. bij de voorn. drogisten

Wij voegen daarbij: wat de Minister niet moet doen is zich door den ongewonen vorm der beschouwingen van den gouverneur laten afleiden van de juistheid daarvan.

In aansluiting aan hetgeen wij in ons nummer van 29 Maart schreven over de pogingen om de bacovencultuur in Suriname te doen herleven, nemen wij uit „De West” van 6 Maart het volgende over:

„Men deelt ons van bevoegde zijde mede, dat wat men in de bladen heeft genoemd de „inschrijving” voor deelneming aan de bacovencultuur, feitelijk dien naam niet verdient. Op de agenda van de gecombineerde vergadering der beide plantersverenigingen stond niet vermeld dat er inschrijving zou zijn. Op de vergadering waren vertegenwoordigers van verschillende plantages, die zeker aan de cultuur zullen deelnemen, doch die zich op dat oogenblik niet konden binden, hetzij omdat men moest wachten op instructies uit Nederland, hetzij omdat men nader overleggen moest met geldschieters, hetzij omdat men van oordeel was dat het oogenblik voor inschrijving eerst gekomen zal zijn wanneer het contract met de vruchtenmaatschappij is vastgesteld.

Het was als het ware een opwelling ter vergadering, dat men eens wilde nagaan voor hoeveel hectaren de aanwezigen zich reeds konden binden. Bij de voorloopige inschrijving kwam men tot 326 hectaren, ongeveer de helft van het benodigd oppervlak.”

„De West” schrijft dan verder:

„De jongste berichten uit Nederland luiden niet bemoedigend. De toestand in het Roergebied schiept een onzekerheid, die zakenmensen weerhoudt nieuwe ondernemingen aan te vatten. De kansen voor Suriname staan echter niet uitsluitend op een Nederlandsche kaart. Van Amerikaanse zijde bestaat eveneens belangstelling voor onze bacovencultuur, terwijl het verder geen geheim is, dat de Noorsche maatschappij, die de bauxietconcessie Rorac bezit, eventueel ook zich zal interesseren voor het vervoer van vruchten in de schepen, die hier zullen komen voor het afhalen van bauxiet.”

Curaçao.

De Inkomsten.

La Cruz van 7 Maart schrijft over de raming der middelen van 1924, waarvan wij verleden week reeds een en ander vermeldden:

Men heeft de koloniale inkomsten geraamd op f 1.819.055.— en de uitgaven op f 2.537.485.—, zoodat Holland moet bijspringen met f 718.430.—.

Dat is nog maar een raming.

In Curaçao gaat alles buitengewoon en bijzonder. Overal in de wereld verminderen de inkomsten, en er zijn landen, waar men zijn uitgaven niet betalen kan. Hier gaat het juist anders. Verleden jaar ontving het bestuur veel meer geld dan geraamd was. Voor 1922 waren de uitgaven begroot op f 1.302.529.— en zij bedroegen f 1.787.439.—, dus f 484.910.— meer dan de raming. De ontvangsten bedroegen f 1.277.059.— of f 390.929.— boven de raming.

Deze schitterende uitkomst is voor het grootste deel te danken aan de opbrengst van het gedistilleerd, f 256.460.— boven de raming, de inkomstenbelasting f 89.307.—, invoerrecht f 30.583.—. De inkomsten van verschillenden aard brachten op f 510.380.—, d. i. f 93.981.— meer dan begroot was. De Curaçaosche Bank maakt f 52.092.— meer winst, de „draadloze” op St. Martin heeft zooveel telegrammen verzonden, dat haar opbrengst f 33.353.— boven de raming uitkwam. De verhooging van het posttarief bracht f 24.728.— op, terwijl de loodsgelden f 15.484.— meer gaven dan berekend was.

Voor zoover bekend kan men nu zeggen, dat het

H.H. Leden van Oost en West

bij aankoop van Uw Rijwiel of Motorrijwiel wordt dit het eerste jaar gratis verzekerd op Polis.

EERSTE KLAS REPARATIE-INRICHTING voor Rijwielen, Motoren, Automobielen en alle Machineriën. ONDERHOUD EN STALLING.

J. C. A. SIMONIS - DEN HAAG

Rijwielhandel „De Gekroonde Valk”

Charlotte de Bourbonstraat 6 t/o het Postkantoor.

Fabriek van INDISCHE UITRUSTINGEN

Eigen Kofferfabriek

G. KERNER & Co.

BATAVIA DEN HAAG SOERABAJA
Stationsweg 78 - Tel. H. 1038

Alle goederen worden onder garantie geleverd. Eventuele vergissingen worden aan onze filialen in Indië kosteloos hersteld.

J. P. BATENBURG & Co's

MEUBELTRANSPORT-MIJ

Dr. Kuijperstr. 16

TEL. H. 545.

DEN HAAG.

MEUBELBERGING

RUIME UITPAKLOKALEN

VOOR

REISBAGAGE.

J. E. SCRUTTON

ENGLISH TAILOR

134 OBRECHTSTRAAT TEL. M. 5474

THE HAGUE

English Goods Only

Details a Speciality

BESCHIKBAAR.

Voor het bereiden van een voortreffelijke Rijsttafel zijn de

Recepten van een Ind. Kokki

onmisbaar

„De Ind. Rijsttafel” door FR. BLOM, Schrijver van „Moderne Kookkunst”, verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de Uitgeefster Nobelstraat 20, Den Haag.

Prijs f 1.00

WISBRUN & LIFFMANN

Veenestraat 37-37 - Tel. 2593 - Den Haag

DAMES MODEARTIKELLEN.
ZIJDEN STOFFEN, FLUWELLEN, KANTSTOFFEN.
ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.

BALARTIKELLEN.

V B

DEN HAAG EREENIGDE AKKERIJEN

DE HAAGSCHE BROODFABRIEK
EN
DE OUDE VETTE MEN

KORTHEIDSHALVE GENAAMD: „V6 B6“.

BRÖÖD. ——— BESCHUIT. ——— BANKET.

BILDERDIJKSTR. 139, DEN HAAG
Tel. Marnix 3820

EIGEN WINKELS IN ALLE DEELEN
VAN DEN HAAG EN SCHEVENINGEN

GEREGELDE BEZORGING IN ALLE WIJKEN VAN
DEN HAAG, SCHEVENINGEN
RIJSWIJK EN WASSENAAR

Wissel In- en Verkoop

Credietbrieven

Telegrafische

Uitbetalingen

Hollandsche Bank voor West-Indië

Heerengracht 252 **AMSTERDAM** Telefoon N. 3290

CURAÇAO **CARACAS**

130 **VENEZUELA**

Belast zich met alle Bankzaken op West-Indië,
Venezuela, Columbia en Midden-Amerika.

Incasseeringen

Handelsinformaties

Rembours- en

Document.-Credieten

moederland over 1922 f 924.789.— minder heeft bij te passen dan begroot was. Eenige uitgaven zijn hierin nog niet begrepen.

De kolonie Curaçao gaat van dag tot dag vooruit en de tijd, dat zij zelf hare uitgaven betalen zal, kan niet ver meer zijn. God geve dat!

Ook verleenen wij nog plaats aan een aan de begrootingsstukken ontleend overzicht van de geraamde inkomsten en uitgaven voor elk eiland:

	Inkomsten	Uitgaven
Curaçao	f 1.613.920	f 1.268.816
Aruba	„ 52.150	„ 143.909
Bonaire	„ 47.575	„ 92.122
St. Martin (N. G.)	„ 50.325	„ 95.148
St. Eustatius	„ 22.675	„ 47.900
Saba	„ 11.250	„ 44.970
Benedenwindsche eilanden	„	„ 3.144
Bovenwindsche eilanden	„ 3.000	„ 20.725
Kolonie	„ 15.160	„ 820.751
	f 1.819.055	f 2.537.485

Verhoogde opbrengst van de voormelde middelen en inkomsten als gevolg van herziening van eenige heffingen

	Memorie
	f 1.819.055
Bijdrage uit 's Rijks schatkist ...	„ 718.430
	f 2.537.485

Een Paarloester.

Weer bevonden zich dezer dagen eenige Venezolaansche schepjes van Margarita hier in onze haven, die nu het bedrijf van de paarlvisscherij op de kust van Guagira uitoefenen.

En nu heeft zich iets zeer merkwaardigs voorgedaan. Door de welwillendheid van den wd. Gouverneur dezer Kolonie werd ons een echte paarloester in schelp ter hand gesteld, die levend dezer dagen hier uit onze haven van Curaçao door een dezer paarlvisschers was opgedoken en aan den Venezolaanschen Consul-Generaal aangeboden met de mededeeling, dat het een echte paarloester is, doch nog te jong om een paarl te bevatten. Deze deskundige is overtuigd dat, als er meerdere in de haven gevonden worden, zij ook zeker op de kust van ons eiland moeten voorkomen. Zij zouden dan door den stroom mee van Margarita zijn gebracht. Deze schipper zal terugkomen en onderzoeken of er nog meer te vinden zijn.

Deze oesterschelp meet over de langste zijde 55 m.M. en over de smalle zijde 42 m.M., gesloten heeft de schelp hoogstens 10 m.M. dikte.

Als men het artikel eens naleest over de *Paarlvisscherij*, wat wij in October in de *Amigoe* geplaatst hebben en thans in de *West-Indische Gids* is opgenomen, waaraan Prof. Dr. J. Boeke een bij-schrift heeft toegevoegd, zal men zien, dat met deze vondst en de getuigenis van dezen paarlvisscher de kansen dan ook op de kusten onzer eilanden paarloesters zullen gevonden worden, aanmerkelijk zijn toegenomen.

Nu deze paarlvisschers van Margarita geregeld onze haven bezoeken, zou het zeer gemakkelijk en alleszins raadzaam zijn, aan deze vaklui het onderzoek in deze zaak op te dragen.

(A. d. C.)

S. S. Annapolis.

Maandagmorgen 12 Maart kwam hier binnen het Amerikaansche s.s. *Annapolis*, komende van St. Thomas.

Dit schip, met stoom- en zeilvermogen, behoort aan de Amerikaansche Marine, doch is door het Departement van Marine in bruikleen afgestaan aan den Staat Pennsylvanië voor de theoretische en practische opleiding van de leerlingen der koopvaardijvloot der *Nautical School* van dien Staat. Aan boord zijn behalve kapitein Vincent nog 5 officieren, behoorende tot de Amerikaansche Marine en verder een 70 leerlingen, jongens van 16 à 17 jaar, die een blauw uniform dragen. Woensdag

gaat de *Annapolis* van hier onder zeil naar Colon.

Aankoop West-Indische Eilanden.

Dr. Aughinbaugh, „lecturer on Foreign Trade“ aan de Columbia Universiteit, die op het gebied der commercieele politiek een zekere „standing“ heeft, schreef onlangs in de „New-York Commercial“, dd. 20 Januari l.l., een artikel, waarin de aankoop van de West-Indische eilanden door de Vereenigde Staten van Noord-Amerika wederom ter sprake werd gebracht. Hij schreef o.a. het volgende:

„Holland has repeatedly offered them to the United States, and in order to acquire Curaçao, with its free port and its military possibilities it might be advisable for us to buy them all.“

Aangezien deze kwestie meermalen ter sprake is gekomen, achten wij het van belang hierbij ook dadelijk te vermelden, dat Dr. D. H. Andreae, voormalig handelsattaché bij het Gezantschap der Nederlanden te Washington, in het nummer van den 16en Februari d.a.v. van bovengenoemd blad in een open brief aan Dr. Aughinbaugh diens bewering heeft tegengesproken.

De meest afdoende tegenspraak vinden de lezers juist in hetgeen door de Kamerleden en den Minister van Koloniën dit jaar bij de behandeling der begrooting van Suriname en Curaçao is gesproken.

(A. d. C.)

Uit den Verren Vreemde.

Nog ouder dan het oude Egypte.

Wedijver ook in de naspeuring van 't verre verleden, in het opdelen van oudheden die met duizendtallen van jaren tellen. Terwijl de ontdekkingen van lord Carnayon en Carter in de vallei der koningsgraven in Egypte de aandacht van de wereld vragen, komen berichten tot ons van ontgraven, door professor William Niven in de vallei der Mongolen in Mexiko volbracht. Kan het graf van Toet-Aankomen getuigen van de beschaving van 6000 jaren geleden, de vondsten in Mexiko willen beweren, dat in het 4^e eeuw geleden ontdekte Amerika 10 eeuwen her reeds een hoog beschaving en een gemeenschap met het Mongoolsche ras bestond, die echter niet, gelijk de Egyptische, in eene bekende oude geschiedenis werd geboekstaafd, doch, evenals de nieuwe wereld door Columbus, weer opnieuw ontdekt moest worden. Een punt van overeenkomst vormt dan weer de volhardende pogingen in het Nijlgebied, evenals in Midden-Amerika; was lord Carnayon gedurende 16 jaren aan 't werk, Niven begon 14 jaren geleden zijne nasporingen, en beiden vonden periode onder periode bedolven, periode over periode heengebouwd. In Mexiko schijnen vijf beschavingsperiodes zich af te teekenen. De eerste zou een tiental van duizendtallen van jaren geleden reeds steden hebben gebouwd. De uit dien tijd gevonden geraamten worden als van een Mongoolsch ras beschouwd, ook de groffe teekeningen, op muren van woningen en tempels overgebleven, bevestigen dien indruk. Hiërogllyphen toonen verwantschap met de oorspronkelijke Chinese hiërogllyphen.

De wijze, waarop de geraamten lagen, alsook de laag grint en zand, waaronder zij bedolven zijn, doet aan de vernieling van een geheel ras door een overstroming denken.

Het volgende ras stond hooger in beschaving. De gebouwen, bloot gelegd uit dit tijdperk, geven verrassende bewijzen van kunst, welke niet onder doet voor de voortbrengselen der oude Grieken. Deze periode eindigt met een vulkanische uitbarsting, zooals de aschlag duidelijk aangeeft. Professor Hyde, de geologische deskundige, stelt den ouderdom van die aschlag op 5 à 6 duizend jaren; op 1000 jaren meer of minder komt 't niet aan.

Opmerkelijk is, dat in Mexiko thans geen Mongoolsch ras meer bestaat, maar wel worden onder de oorspronkelijke Mexikaansche bevolking nog typische aanwijzingen aangetroffen, die de onderstelling wetigen van de vermenigving van de overblijfselen van een Mongoolsch ras met later van elders naar Mexiko getrokken nieuwelingen, nieuwelingen, wier tijd van aankomst aldaar toch alweer eenige duizende jaren achter ons liggen. Nadien heeft de vulkanische werking een dergelijk proces nog eenige malen, over meer of minder uitgestrekt terrein, herhaald.

De opgravingen en de bestudering van het gevonden worden regelmatig en stelselmatig voortgezet. Van de geheimen van voor-historisch Amerika wordt zoo wel wat onthuld.

Die vroegere gemeenschap met het Mongoolsche ras doet de vraag opkomen, hoe het ver verwijderde China, door een oceaan van Amerika gescheiden, Mexiko heeft kunnen ko-

AÇOKA

Drama in vier bedrijven door G. GONGGRIJP
Bandversiering van SOERJOWINOTO
Prijs ingenaaid f 3.40 Gebonden f 4.90
Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren
en bij de Uitgeefster

Uit de persbeoordelingen:

„... Het Nederlandsche volk zou zichzelf te kort doen, indien het Açoka niet vasthield en het tot zijn blijvend bezit maakte als een zijner uitnemende scheppingen.“

(L. J. M. Feber in *De Maasbode*)

„... De brandende vragen van onzen tijd hebben grooten invloed op het werk uitgeoefend, en menige gedachte uit het Açoka-drama, de hoofdlijn niet het minst, loopt parallel aan de stroomingen, die in het geestelijke leven van onze dagen aandacht eischen. Deze Açoka-figuur is een mensch. Een mensch, bewogen door machtige driften, ontroerd door diepe en smartelijke gevoelens, aangeraakt door verheven wijsheid“.

(Herman Middendorp in *De Nieuwe Gids*).

„... Hier is al dadelijk de distinctie, die wij op het tooneel zoo ongaarne missen. Açoka, de hoofdfiguur, is een menselijke koning — ware hij in onzen tijd geboren, men zou hem wellicht voorzitter van den Volkenbond hebben gemaakt — doch hij is geenszins een gekroond democraat of president van de republiek. Hij blijft — eere den schrijver — Majesteit, in den besten zin“.

(Top Naef in *De Amsterdammer*).

„... De groote rijkdom van dit werk ligt in zijn idealiteit; de geestelijke ontroering is een adel er van. Als men bij dit werk vergelijkt al hetgeen gemeenlijk voor Nederlandsch tooneelwerk doorgaat, dan voelt men direct welk een hooge vlucht de heer Gonggrijp heeft genomen“.

(Johan Koning in *De Hollandsche Revue*).

Uitgave van „*Ādi Poestaka*“

Boekhandel en Uitgeversmaatschappij

Laan v. Meerderv. 332 - Den Haag - Tel. M. 5611

ROTTERDAMSCH LLOYD

Directie: WM. RUYS & ZONEN - ROTTERDAM

Geregeld MAIL- en PASSAGIERSDIENST
van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË met
aansluiting naar alle havens in den IND-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien
van draadloze telegrafie en onderwater-kloksignaal.

VERHUIZINGEN PER

Auto-Tapissières

H. VAN DEN BOLD

APELDOORN. :: TELEF. No. 273

„SALLANDIA”
(GEDEPONEERD FABRIEKSMERK)
LINOLEUMWAS - WRIJFWAS
DE BESTE
GHEMISCHE FABRIEK „SALLANDIA”, ZWOLLE

G. J. R. VAN DER GAAG & ZON
- GROENMARKT 27 -
TELEFOON No. 2512
DROGERIEN :: :: CHEMICALIËN
DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

M. A. VREESWIJK
WIJNHANDEL - UTRECHT
Uitvoerige Prijscourant op aanvraag gratis.

luiseren. De onderstelling indachtig van het eenmaal één zijn van het Amerikaanse vasteland met dat van Europa en Afrika, zou een aanwijzing van overeenstemming van rassen in deze werelddeelen gemakkelijker verklaarbaar zijn geweest, dan de nu geconstateerde verspreiding van het Mongoolsche ras 10.000 jaren geleden ter weerszijden van den breedsten oceaan.

Onderzoekingen in verschillende deelen van den aardbol.

Vermelden wij de vorige week het plan van Amundsen om van Alaska, via den Noordpool, naar Spitsbergen te vliegen, en brengen wij hierboven onderzoekingen in Egypte en Mexico in herinnering, inderdaad is er in een grote mategerektheid in verschillende richtingen, bijzondere bekendheid van aardrijkskundige en geschiedkundige ontdekkingen gaande.

Doen wij eens een greep uit de periodieke lectuur, zoals die toevallig op onze tafel ligt. N. M. Judd is te Washington teruggekeerd, na bij Pueblo-Bonito in Nieuw Mexico in 1922 volbrachte ontgravingen. M. Baer volbrengt een studietocht in Pennsylvania, vooral in de vallei van Shanandoali. Een Amerikaan, Raven, heeft in Noord Queensland (Australië) naar overblijfselen van de vroegere fauna gezocht en zeer belangrijke gevonden; hij zet de onderzoekingen voort in het district Burnett. Charles Hoy, ook een Amerikaan, vult aan door onderzoekingen in Australisch Tasmaanië. En professor Richards volvoert een wetenschappelijk onderzoek langs de kust van Queensland.

De Lange Koch-expeditie verbeterd de kennis der Groenlandkusten. Dr. Macmillan, in 1921 vertrokken voor Baffland, bereikte in September Nd. Sydney en vertoefte nog in het hoge noorden van Amerika. In diezelfde streek zijn de hh. Tremblay, Barbeau en Talbot midden in hun onderneming van 2 jaren, ter bestudeering van verschillende wetenschappelijke vragen, w.o. die betreffende den magnetischen noordpool.

En terwijl er zoo velen op 't pad zijn, vinden wij een opmerking door de Canadeesche Alpenclub uitgegeven van de toppen van de Rocky mountains, welke tot nu toe nog niet beklommen zijn, zóó als 't ware een uitdaging toeroepende aan de bergbeklimmers. De lijst bevat 18 toppen of toppeken, van welke de Columbia, met 12924 voet de hoogste is. Wij geven ze hier allen weer:

Bij de bronnen van de Athabaskarivier: de bergtoppen van de Alberta, Twinshoogten, Nth. Twins, Sth. Twins, Columbia, Kg. Edward.

Ten Nd. van het Fortness-meer: de Fortresse, Quincy en

Ten Wt. van dit meer: Clemenceau en Ghost.

Bij de Athabaska-pas: Mt. Hooker.

In het gebied van de Whirlpoolrivier: Mt. Fryatt, Scott en Needle Peak.

Bij de Tonquinvallei: Mt. Geikie, Pick Geikie en Fraser. Bij deze greep, waarbij Amerika, door personen en doel vooronder sterk vertegenwoordigd is, kan men zich een denkbeeld vormen van de bedrijvigheid op dit gebied van groot sport. Of juist door deze greep moge blijken, dat men zich eigenlijk geen benaderend juist denkbeeld kan vormen van het enorm vele, dat op dit gebied den heelen aardbol rond wordt gepresteerd.

Generaal Weygand hooge commissaris in Syrië.

Bij de toewijzing der mandaten door den Volkerenbond aan Frankrijk er op zich de voogdij over Syrië opgedragen zijn. Oude banden koppelen de belangen van die twee landen aan elkander, geen lied is in Frankrijk meer bekend dan het: „Partons pour la Syrie”. Sedert de zaken in Syrië Oosten aan 't verkeer zijn, kan Frankrijk zijn belang in Syrië echter best op. Nadat 't zijn intieme betrekkingen eerst ook over het naastgelegen Cilicië uitgestrekt en nadat zijn vertegenwoordiger Franklin Bouillon met de pacha het ontwerp had opgemaakt voor een overeenkomst, welke Frankrijk in een benijdenswaardige positie te plaatsen, vergeleken bij alle andere Europeesche landen, bleek weer hoe gemakkelijk de westerling zich door den oosterling laat misleiden. De Angora-partij begon in Cilicië zoo op te dringen, dat de Franschen, om zich mine à mauvais jeu te maken, den schijn aannamen van de Franschen stuk na stuk elk der op de Franklin Bouillon-overeenkomst gebouwde verwachtingen. Wij hebben onlangs nog melding gemaakt van de terzijde zetting van de Fransche aanspraken op den spoorwegaanleg, om de voordeelen hiervan aan de Amerikaansche combinatie te gunnen. In Syrië zelf wroet de Turksche agitatie al tegen het Fransche mandaat. Generaal Gouraud, die als Hooge Commissaris had mogen verblijden in de verhaalde successen, zag zijn invloed en zijn roem, op de laatste tijde wijze, tanen. Hij is een paar maanden geleden naar Frankrijk gekomen, toen werd reeds gezegd dat hij thans is als zijn vervanger benoemd generaal Weygand,

een benoeming waaruit te lezen is, dat Frankrijk niet voornemens schijnt zich uit Syrië terug te trekken; generaal Weygand is de man niet om een verkorven zaak te gaan likwidieren. Bij menige gelegenheid de rechterhand van maarschalk Foch, aanvaardde hij o.a. de taak van de Poolsche verdediging te organiseren, toen Polen twee jaren geleden bijna geheel in de macht van 't Russische leger gevallen was, taak, die hij op verrassende wijze volbracht. Frankrijk verwacht nu van dezen bekwamen generaal, organisator en staatsman, dat het zijn eer als mandaathouder over Syrië zal weten op te houden.

De positie waarin het ten opzichte van Syrië verkeert, toont veel overeenkomst met die van Groot Britannië ten opzichte van Mesopotamië. Er gaan belangen mee gemoeid, welke men niet gaarne prijs geeft, waarvan men de voordeelen vooral niet gaarne aan anderen gunt, maar de omstandigheden van 't oogenblik vragen in 'teigen land in zoo ruime mate aandacht en geld voor dringende aangelegenheden, dat men voor het mandaatgebied niet veel durft vragen. Zoowel bij Syrië als bij Mesopotamië komt ook de Turksche kwestie meespreken. In deze omstandigheden lijkt 't goed gezien daar juist een bekwame, krachtige figuur te plaatsen, in wiens oordeel over het bereikbare en de daartoe noodige middelen regeering en volk vertrouwen stellen.

Mededeelingen.

Van het Dagelijksch Bestuur:

CONCEPT-NOTULEN DER HOOFDBESTUURSVERGADERING OP ZATERDAG 7 APRIL 1923, DES NAMIDDAGS TEN 2 UUR, HEULSTRAAT 17, DEN HAAG.

Aanwezig de heer Mr. W. Sonneveld, Voorzitter, de dames Douair, Jhr. W. C. Clifford Kocq van Breugel-Roelofs (Breda) en J. van der Schuyt (Utrecht), de H.H. R. Zuyderhoff, Onder-Voorzitter en F. van Peski (den Haag), J. A. van Hamel (Leiden), F. E. Luitjes (Nijmegen), Z. G. Ph. Marcella (Rotterdam) en F. H. A. van der Brugh, Secretaris-Penningmeester.

Afwezig mevrouw A. Dijk-de Bruyn van Rozenburg (Apeldoorn), H. J. M. Baumann (Arnhem), J. P. Th. J. Brondegeest (Haarlem), Dr. H. H. Zeylstra (Deventer) en G. Calcken (Amsterdam).

De Voorzitter opent op het aangegeven uur de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Voor het eerst sedert langen tijd hier vergaderende — aldus Spr. — als gevolg van het overlijden van mevrouw ten Bosch-Boscher, in wier gastvrije woning deze bijeenkomsten gewoonlijk gehouden werden, is het voorzeker in den geest van het gansche H.B., wanneer de overledene, die met de menselijke fouten, welke haar aankleefden, de Vereeniging toch zulk een warm hart toedroeg, nog eenmaal herdacht wordt. Waar deze H.B.-vergadering de eerste is na haar verscheiden, zoo mag een enkel sober woord aan hare nagedachtenis gewijd, niet onuitgesproken blijven, maar tevens kan daarmede worden volstaan, omdat hare persoonlijkheid bereids uitvoerig geschetst is geworden in woord en geschrift. Gaarne zou spr. thans in een meer opgewekten toonaard willen vervolgen, ware het niet, dat hij daartoe de volle vrijheid toch niet kan vinden, wanneer hij enkele belangrijke punten, welke straks aan de orde zullen komen, voor oogen houdt.

Allerminst evenwel wenschte spr. hiermede een schaduw te werpen op de te houden beraadslagingen, waarvoor, in het algemeen, ook geen reden is, gezien de lichtpunten op welke daarnaast gewezen kan worden. Spr. eindigt met de hoop uit te spreken, dat ook deze bijeenkomst moge strekken tot bevordering der belangen van de Vereeniging „Oost en West”.

Alvorens over te gaan tot de agenda, leest de Voorzitter de kennisgevingen wegens verhindering voor; van den heer Brondegeest (Haarlem) werd er geen ontvangen.

Punt I der Agenda: Notulen.

Bijaldien deze bekend zijn gesteld in het K. W. van 9 November 1922, wordt, met algemeene instemming, de lezing achterwege gelaten.

Punt II: Jaarverslag, rekening en verantwoording 1922, begroting 1923.

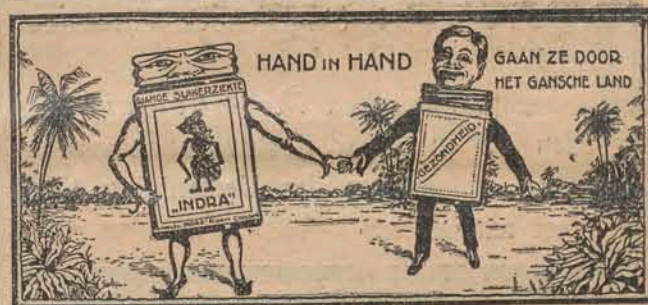
De Secretaris leest het jaarverslag voor en wordt hem door de vergadering, bij monde van den Voorzitter, dank betuigd voor zijn arbeid. De rekening, verantwoording en balans 1922 wordt goedgekeurd, nadat de Secretaris voorlezing heeft gedaan van het rapport der Verificatie-Commissie. Omtrent de thans op de balans voorkomende post, geldleening f 625.—, waarover de Verificatie-Commissie een opmerking heeft gemaakt, zal een nadere beslissing moeten worden genomen.

Punt III. Koloniaal Weekblad.

In aansluiting op hetgeen ter zake in het jaarverslag is vermeld, geeft de Voorzitter een uitvoerige uiteenzetting

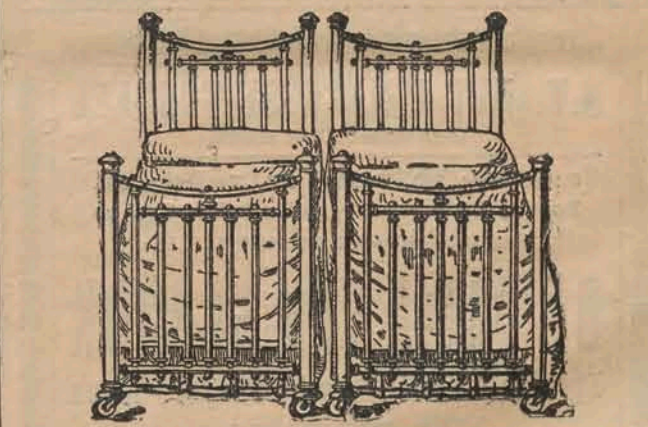
V. MASSARO
KAMPERSINGEL 50 - HAARLEM
LEVERANCIERS VAN MARMER, MOZAIËK, STEEN- EN HOUTGRANIET VLOEREN, LAMBRIZEERINGEN, AANRECHTBLADEN GOOTSTEENEN, TRAPPEN, PLINTEN enz.
CONSTRUCTEUR VAN BETONWERKEN
Specialiteit in KUNSTSTEEN EN KUNSTMARMER

BESCHIKBAAR.

Volkomen Genezing is voor iedereen te bereiken met de uitstekende „INDRA”-medicijnen
Dj. Leverziekte en Galsteen, Dj. Nierziekte en Niersteen, Dj. Ingewandziekte, Dj. Suikerziekte, Dj. Menstruatie, Dj. W. Vloeiing, Dj. Blinde Darm, Dj. Bloedzuiverend; tegen RHEUMATIEK en JICHT, dragen reeds duizenden de radio actieve „INDRA”-ARM-BANDEN. Prijzen der flescons f 1.75 en f 2.25; der armbanden in 3 grootten: f 3.—, f 4.— en f 5.—.
N.V. INDRA - Coolsingel 11a - ROTTERDAM
Den Haag Z. Buitensingel 255.

W. J. M. SIMONIS
voorheen Firma Th. A. A. SIMONIS.
GROENMARKT 34, over de Prinssestraat.
TELEFOON H. 4420 DEN HAAG

Specialiteit in BEDDEN
Groote keuze vanaf het beste tot het eenvoudigste.
Magazijn geopend van 8 1/2 tot 6 uur.

BESCHIKBAAR.

Wanneer U bij uw leverancier van Geldersche worst, de worst ontvangt met een loodje gemerkt „Anton Hunink, Deventer”, dan verzekeren wij U, dat die Worst van prima Geldersche varkens bereid is en door vakmannen gemaakt is, terwijl wij ons verantwoordelijk stellen voor de qualiteit.
Anton Hunink, Deventer.
Hofleverancier.

**VLEUGELS, PIANO'S
KUNSTSPELPIANO'S
— ORGELS —**

REPARATIE - STEMMEN - RUILEN

Speciale Inrichting voor het gereedmaken voor de TROPEN

GOOSEN & SWAGERMAN
DEN HAAG
BOEKHORSTSTRAAT 149 - TEL. H 2051

BESCHIKBAAR.

**LEDEN VAN DE
VER. „OOST EN WEST”**

hebben op vertoon van hun Lidmaatschapskaart toegang tot de Clublokale Restaurant en Leeszaal van de **Amsterdamsche Burgerwacht**, Singel, hoek Vijzelstraat Amsterdam.

Zij kunnen er elken Maandagmiddag tusschen 12 en 2 uur Bestuursleden van de Afdeling Amsterdam der Vereeniging Oost en West aantreffen.

BESCHIKBAAR.

N.V. HET PRINCESSE-TOONEEL

Directeur: COR RUYS

Donderdag 26, Vrijdag 27, Zaterdag 28,
Zondag 29 April, Woensdag 2 Mei 8.15 en
ZONDAGMIDDAG 29 APRIL 2.15:

DE PARIA VAN GLODOK

Episode uit het Indische Paupers-leven

IN DRIE ACTEN

van VICTOR IDO

Hans v. d. WALL.

BUREAU 10-4 uur. :: TELEFOON H. 2745.

TRICOT ONDERGOEDEREN
VAN
JANSEN & TILANUS, FRIEZENVEEN

van de verschillende omstandigheden, die het Dagelijksch Bestuur hebben genoodzaakt de pas gesloten overeenkomst met den nieuwen uitgever van het Koloniaal Weekblad te verbreken en de exploitatie van het blad weer in handen te stellen van de N. V. Ten Hagen en van de gevolgen, die daaraan voor de Vereeniging verbonden waren.

Bij monde van den heer van Hamel verklaren de overige ter vergadering aanwezige leden van het Hoofdbestuur zich ten volle met de door het Dagelijksch Bestuur ten aanzien van het Orgaan der Vereeniging genomen maatregelen te kunnen vereenigen en daaraan hunne goedkeuring te hechten.

Bij de voortgezette bespreking over het Weekblad wordt, met het oog op de groote beteekenis die het voor de Vereeniging heeft, algemeen de noodzakelijkheid erkend om voor den belangstellenden lezer de inhoud daarvan zoo aantrekkelijk mogelijk te maken en wordt de vraag behandeld, of het in verband daarmee niet wenschelijk zou zijn de redactie op eenigszins andere leest te schoeien. Ten slotte wordt het Dagelijksch Bestuur uitgenoodigd de daaromtrent ter vergadering aangegeven denkbeelden nader te overwegen, met machtiging om daaraan zooveel noodig en mogelijk uitvoering te geven.

Punt IV. Voordracht Algemeene Vergadering vacatures H.B.

Aan de beurt van aftreden zijn de H.H. Sonneveld, Zuyderhoff, Van der Brugh, Baumann en Van Hamel. Vermits van de afdelingen, uitgezonderd Apeldoorn, geen dubbel-tallen zijn ingekomen, vraagt de voorzitter aan deze H.H. — met het oog op de Algemeene Vergadering — of zij eene herbenoeming zich willen laten welgevalen, welke vraag eenparig toestemmend wordt beantwoord. Den heer Baumann (Arnhem), afwezig, zal alsnog diens welmenen gevraagd worden, terwijl voor Apeldoorn de heer J. C. Baars, ter vervanging van den heer Gerdes Oosterbeek, in aanmerking wordt gebracht. De heer Zuyderhoff maakt de opmerking, dat de aanvulling der vacature-Mevr. ten Bosch, volgens de voorschriften niet vereischt wordt en de zetels voor Den Haag derhalve tot vier beperkt kunnen blijven, terwijl de secretaris mededeelt, dat het bestuur der afd. Groningen zal worden uitgenoodigd zich in het H.B. te doen vertegenwoordigen.

Punt V. Agenda Algemeene Vergadering en vaststelling datum.

In onderling overleg wordt de datum bepaald op 9 Juni e.k. Mevrouw Clifford zou gaarne in overweging zien genomen om aan die vergadering eene attractie te verbinden, welke opmerking de Voorzitter gaarne aan den Voorzitter der afd. Den Haag, hier tegenwoordig, endosseert.

Punt VI. Mededeelingen.

Bij dit punt deelt de Voorzitter mede, dat door het Dagelijksch Bestuur besloten is, om met ingang van 1 Mei e.k. het kantoor van den Secretaris der afdeling Den Haag over te brengen naar den zetel van het H.B., Heulstraat 17, en zulks als noodwendig gevolg van het overlijden van Mevr. ten Bosch, in wier woning deze functionaris zijne werkzaamheden verrichtte. Het tot dusver door de Vereeniging van Ambtenaren B. B. geoccupeerd lokaal komt met dien datum weder ter beschikking. Dat vertrek zal dan in gebruik worden genomen door den leider van het Informatie-bureau, wiens tegenwoordige kamer voor den secretaris der afdeling Den Haag is aangewezen.

Voorts, dat eene Statuten-wijziging wellicht noodig is, als gevolg van de aangenomen amendementen op de Grondwet; de woorden „koloniaal” en „bezittingen” zullen in de reglementen der Vereeniging moeten komen te verdwijnen.

Van de afdeling Apeldoorn is een voorstel ingekomen houdende verlaging van contributie, verhooging der bijdragen begunstigers en vermindering der afdracht aan het H.B. Over dit belangrijk voorstel zal het H.B. reeds op de Algemeene Vergadering van prae-advies dienen.

En eindelijk brengt de Voorzitter het Regeeringsjubileum van H. M. de Koningin ter sprake. Wat het H.B. aangaat, heeft de heer van Peski getracht om eene Indische tentoonstelling hier ter stede tot stand te brengen overeenkomstig den daartoe uitgesproken wensch van het Stadsbestuur. De heer van Peski deelt dienaangaande nog mede, dat hij tot zijn leedwezen niet heeft mogen slagen om die tentoonstelling tot stand te brengen, omdat in de eerste plaats de tijden daarvoor niet gunstig zijn, dat Amsterdam bereids een grooten voorsprong bleek te hebben en eindelijk dat hij zich niet heeft kunnen verzekeren van de hulp van hen — o.a. van Dr. de Bussy — die hem daarbij zoude terzijde staan. Wat de afdeling betreft, herinnert de Voorzitter aan het te voren bepaalde standpunt, dat men hetzij zelfstandig dan wel in samenwerking met plaatselijke comités zal trachten aan de feestelijkheden deel te nemen.

Punt VII. Rondvraag en sluiting.

De heer Zuyderhoff wenschte nog even de aandacht te bepalen op de Agenda der Algemeene Vergadering. De Secretaris zegt, dat nog geen gegevens van de afd. zijn ingekomen en dat de te behandelen punten ten deele aange-

geven zijn in het Huish. Reglement. Voorts wenschte de heer Zuyderhoff alsnog de begroting 1923 in behandeling te nemen; de posten van ontvangst en uitgaaf worden nu één voor één opgenoemd. Na afloop hiervan vraagt de Voorzitter, of nog iemand het woord verlangt. Daar dit niet het geval is, wordt de vergadering gesloten met dankbetuiging aan de aanwezigen voor hunne opkomst.

Van den Bond van Surinamers in Nederland
UITNOODIGING tot bijwoning van de **HUIS-
HOUELIJKE VERGADERING**, te houden op **Don-
aerdag 26 April 1923**, des avonds om acht uur pre-
cies, in een der vergaderzalen van het **American-
Hotel**, Leidscheplein te Amsterdam (ingang **Café-
Restaurant**).

Amsterdam, 21 April 1923.

Het Bestuur van den Bond:

J. J. GEMMEL, Voorzitter,
J. R. BAANK, 1e Secretaris.

Agenda:

1. Opening en Notulen.
2. Belangrijke mededeelingen van het Bestuur.
3. Bespreking over het samengaan met de Amsterdamsche Vrijwillige Burgerwacht, op den voet als de door de afd. Amsterdam van „Oost en West” gesloten belangengemeenschap.
4. Verslag van de Verificatie-Commissie-1922.
5. Verkiezing van een Tweeden-Secretaris door het niet aanvaarden der benoeming door Mev. Nassy.
6. Voorstel van het Bestuur om in de maand Juni een boottocht op de Zuiderzee te organiseren.
7. Rondvraag en Sluiting.

Mutaties van 18 tot 25 April 1923.

Nieuwe Leden.

- R. Soeratmo, Veearts, Utrecht, van Speijkstraat 1, f 5.
T. P. Baart de la Faille, Directeur Internationale Crediet- en Handelsvereniging Rotterdam, f 5.
L. Schol, Apeldoorn, Wilhelminalpark 15, f 5.
V. A. G. Pietersz, O.-I. Ambtenaar m. v., Den Haag, We-
teringplein 17, f 5.
Mevr. Wed. C. E. Velden-Süverkropp, Onderwijzeres, Bore-
doeng, 1e Litsenlaan 16, f 5.
Ch. E. Pietersz, O.-I. Ambtenaar m. v., Den Haag, Jan van
Riebeckstraat 37, f 5.
J. E. H. Heins, O.-I. Ambtenaar m. v., Den Haag, Jan van
Riebeckstraat 37, f 5.
W. Th. Kunst, O.-I. Ambtenaar m. v., Den Haag, Jan van
Riebeckstraat 37, f 5.

Adresveranderingen.

- Jonkvrouwe A. de Vos van Steenwijk, van: Den Haag,
Bankstraat 46, naar: Arnhem, Paulinastichting, Bore-
brugstraat 5, f 10.
J. van Gessel, O.-I. Ambtenaar m. v., van: Scheveningen,
Havenkade 10, naar: Den Haag, Weimarstraat 236.
N. A. de Haart, Controleur B. B., van: Mittenwald, Ober-
bayern, naar: Den Haag, Frankenslag 116, f 5.
K. W. Boogaard, Kapitein N.-I. L., van: Tandjong-Pinang
naar: Den Haag, Laan v. Nieuw Oost-Indië 106, f 5.
W. Mansveld, O.-I. Ambtenaar m. v., van: Weltevreden
naar: Den Haag, van Speijkstraat 173, f 5.
A. H. Maas Geesteranus, Ass.-Resident, van: Den Haag,
Frankenslag 87, naar: Weltevreden, Dep. B. B.
H. Polak, Gedipl. Civ. Gezaghebber, van: Amsterdam,
Leidschekade 77, naar: Weltevreden, Dep. B. B.
J. W. Tissot van Patot, Adj.-Inspecteur Scheepvaart, van:
Breda, Baronielaan, naar: Weltevreden, Kanarielaan 21.
Dr. H. Wertenbroek, Arts, van: Villa Bamberg, Rijkser-
gen (afd. Breda) naar: Middelburg, Nieuwe Vlissingen-
weg 262.
H. P. M. van Altena, Oud-Majoor N.-I. L., van: Nijmegen,
P. Brugmanstraat 19, naar: Haarlem, Hertogstr. 7boven, f 5.
Mr. G. G. van Buttingha Wichers, van: Hotel de Rode
Lecuw te Terborg naar: Noordwijkerhout, Boerenburgerweg.
J. Lichtveld, Distr.-Secr., van: Coronie naar: Parama-
ribo, Keizerstraat 61.
Chr. A. Simons, Distr.-Commissaris, van: Groningen
naar: Nieuw-Amsterdam (Suriname).
B. J. Haga, Controleur B. B., van: Zeist, Franssen v. d.
Puttelaan 20, naar: Leiden, Rapenburg 13, f 5.
V. A. Sekel, Amsterdam, van: 3de Helmersstraat 47ahuis,
naar: Bronckhorststraat 24boven.

Haagsche Steenkolen-Maatschij
voorheen J. KEMPS
Hoffeverancier
Kantoor: Z.-O. Buitensingel No. 170
Den Haag Tel. H. 107

GRAAF DEEL-SIGAREN
SERIEMERK
FABRIKANTEN
V. D. MEEREN & SANDERS
VELDHOVEN

Instituut „VAN WIJNGAARDEN”
 Neutrale School voor M.U.L.O. Jongens en Meisjes
 2de SCHUIJTSTRAAT 332 (Duinoord) - DEN HAAG

Afd. A (6 leerjaren) opleid. H. B. S., Lyceum en Gymnasium
 Afd. B. (3 leerjaren voor leerlingen boven 12 jaar). Opleiding voor verschillende examens.
 Schoolgeld f 60.— tot f 100.— per jaar.
 Kleine klassen, ruime lokalen. Centr. verwarming. Electr. verlichting

N.V. HOOGWERFF, CHABOT & VISSER'S
WIJNHANDEL

Hoofdkantoor: ROTTERDAM, Jufferstraat 21c - Tel. 1155

Filiaal: 'S-GRAVENHAGE
 Noordwal 4, Tel. 2461

Filiaal: ARNHEM
 Eusebiusb. singel 1a, Tel. 195

Vereeniging „OOST en WEST”.
HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. Jongelieden. Ouders of Voogden van alle landaarden in Oost- en West-Indië, die gratis hulp wenschen voor het zoeken van kamers of kosthuizen, voor afhalen van boord, voor toezicht op de studie, voor beheer van gelden, enz. ten behoeve van hun kinderen of pupillen, kunnen zich — onder opgave van de noodige gegevens — wenden tot het Bureau der Gedelegeerden der Studie-Commissie. Adres: Prins Mauritsplein 23, Den Haag.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.

TEHUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag. Gelegenheid voor Studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië tot logeeren, koffiedrinken en dineeren; logeeren f 1,50, noenmaal f 0.75 en diner f 1.—. Aanvragen te richten aan den heer J. C. HIETINK, Directeur.

TEHUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan”, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Nederlandsch-Indiërs een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17 en de Firma MARTINUS NIJHOFF, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkkring en Vooruitzichten.
 - No. I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's.) Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - No. II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - No. IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. V. De Ambtenaar bij het Boschwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - No. VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. X. De Ambtenaar bij den Post, Telegraaf- en Telefoondienst in Nederl.-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - No. XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - No. XII. Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

Serie I.

1. Nederlandsch-Indië en de handel.
2. Indische toestanden gezien door een Inlander.
3. Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland.
4. Sarikat-Islam.
5. De Sulkernijverheid in Nederlandsch-Indië.
6. De afschaffing van de laatste heerendiensten op Java.
7. Denkbeelden der Inlanders van onzen Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten.
8. De Europeesche vrouw in Indië.
9. De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging.
10. Over de Kolonie Suriname.

Serie II.

1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië.
2. Het Javaansch tooneel.
3. Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch-Indië.
4. De theecultuur op Java.
5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg.
6. Een doode taal in Indië.
7. De inlandse dorpsgemeenschap op Java.
8. De rijsteelt in Nederlandsch-Indië.
9. De Javanen gelijk hij schijnt en is.
10. Brandende Koloniale Vraagstukken.

Serie III.

1. Over Ball en zijne bewoners.
2. Bewoening in Nederlandsch-Indië.
3. Kindercriminaliteit in Nederlandsch-Indië.
4. Indische Scholen onder de Oost-Indische Compagnie.

N.B. Beleefd verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het INFORMATIE-BUREAU, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Djokdja, Java.

Afdeling 'S-GRAVENHAGE.

Het Secretariaat-Penningmeesterschap der Afdeling 's-Gravenhage is voorloopig gevestigd: **Jacob Hopstraat 12, alhier.**

Koninklijke Paketvaart-Maatschappij.

Geregelde mail-, passagiers- en vrachtgoederendienst.

Beschikbaar.

de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Australië.

Uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Directiën te Amsterdam en te Batavia.

C. HOYNG
 SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
 AMSTERDAM - UTRECHT

KRISTAL - PORSELEIN

VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZUILEN MET POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ., UIT DE PLATEELBAKKERIJ „ZUID-HOLLAND” TE GOUDA

MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen

Garantie voor gave overkomst

Firma JOS. BROUWERS
 Wijnhandel

Kantoor:
 Noordeinde 202 - DEN HAAG - Tel. H. 2913

SPECIALITEIT in
ROYAL BARSAC
 Grand Vin Etampé
 à f 2.25 per flesch.

MEDOC, Supérieur
 à f 1.25 per flesch.

Verder alle merken verkrijgbaar

N.V. GOGARN'S
MEUBILEER.MIJ.

MEUBELN
BETIMMERINGEN
BEHANGERIJ
STOFFEERDERIJ

DEN HAAG ROTTERDAM
 NOORDEINDE 64c WESTNIEUWLAND 13
 TELEFOON H. 1076 TELEFOON No. 1774

Nederl. Stoomvaart-Maatschappij „**OCEAAN**”
 Directie: Prins Hendrikkade 145, AMSTERDAM

Holland-Nederlandsch-Indië
 Vice-Versa

Agenten: MEYER & Co's SCHEEPVAART-MAATSCHAPPIJ
 AMSTERDAM—ROTTERDAM.

Wereldmerk

L. C. JACOBI

's-GRAVENHAGE SOERABAYA
Regentesselaan 123, Tel. M. 1403

Wendt U voor
**Koop, Huurkoop, Verhuur
Inruilen, Repareeren, Stemmen
Transport**

tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het
meest bekende adres.

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.

SPECIAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO's

WANNEER GIJ

Dames- of Heeren-Kleeding wilt laten
Oppersen, Repareeren, Keeren, Moder-
niseeren, Vermaken, opnieuw Voeren,
onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij
maar wilt, ga dan naar

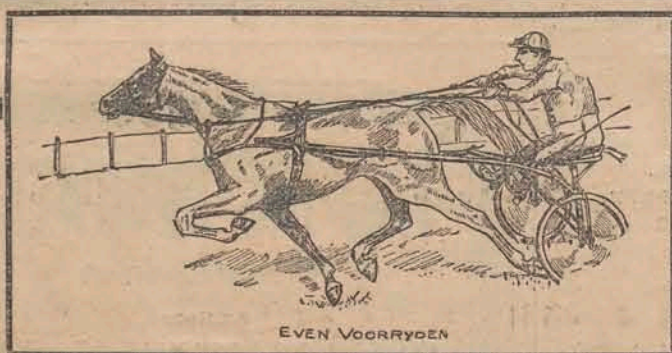
Kleermakerij „UNICUM”

Anna Paulownastraat 30a, Tel. M. 4947

DEN HAAG

De prijs wordt steeds **VOORUIT** bepaald.

BESCHIKBAAR

EVEN VOORRYDEN

IS VERSCHENEN No. 17 van:

De Paardenwereld

Geïllustreerd Weekblad

GEWIJD AAN

**Draverijen, Rensport, Concours-Hippique,
Fokkerij, Hoefbeslag, enz.**

Abonnement (franco per post) f 6.- per jaar,

desgewenscht te betalen in 2 halfjaarlijksche

termijnen van f 3.—.

Bevat o.m. de officiële programma's van de Draverijen en Rennen
dit jaar te houden op Duindigt.

AFZONDERLIJKE NUMMERS van dit blad zijn à f 0.20
verkrijgbaar aan de Spoorweg-Kiosken te Alkmaar, Amersfoort, Amster-
dam (1e en 2e perron), Apeldoorn, Bussum, Den Haag (H. S.), Gorin-
chem, Haarlem, Hilversum, Leiden, Rotterdam (Maas en Hofplein), Tiel.

Daarenboven te 's-Gravenhage in **HILLEN'S** Sigaren-
Magazijn, Prinsestraat 134 en Goudenregenstraat hoek Laan
v. Meerdervoort, en bij de Uitgevers: Nobelstraat 20.

A. SCHRÖDER & Co.

GROENMARKT 25-26-28 's-GRAVENHAGE

DE
**VOORJAARS- EN
ZOMERNOUVEAUTÉS**
ZIJN AANGEKOMEN

BESCHIKBAAR.

Magazijn „NEDERLAND”

KATTENBURG & Co.

AMSTERDAM, DEN HAAG, UTRECHT, HAARLEM
ROTTERDAM

Uitrustingen
voor de Tropen

Op aanvraag toezending
van catalogus

Onze reizigers
zijn door
het geheele land
te ontvinden.

P. B. VAN MOORSEL & Co

Kerkplein 11-12, naast het Hoofdpostkantoor.
Torenstraat 5-6 - Telefoon 2898 - Den Haag

Goedkoopst adres voor het meubi-
leeren en stoffeeren van woningen

Holland-Canada Hypotheekbank

's-Gravenhage - Winnipeg

Directie: Mr. J. D. P. TEN BOSCH te 's-Gravenhage - J. G. COSTER te Winnipeg